…kien maiden proletaarit, …kää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

…2 — 1930 · Perjantaina, elokuun 15 pnä — Friday, Aug. 15 · XIV Vuosik. — Vol. XIV

…äinen kommunistikauhu …nenee Sudburyn "kapinajutussa"

…kset Neuvostoliiton ja Intian vallankumouksen puolustamiseksi ja imperialistista sotaa vastaan oikeuslaitoksen punnittavana

… William Holowatchin, …in ja Yrjö Päivlön "ka…-syytteet olivat eilen …n poliisioikeuden edes…llan koettaessaan saat… työläistoverit rangaistuk… että olivat jakaneet len…ennen Punaista päivää, …lehtisiä kutsuttiin työ…tämään mielenosotuksiin …n sotaa vastaan. Neu…n puolustamiseksi, hiesty…toa vastaan.

… punakauhuisena koettaa …anpetosta" kysymyksessä …sta lentolehdestä

…ä otettiin esille Holo… Tkachin jutut. Poliisi…cott ensimäisenä todis… totesi molempien tul…yksi Notre Dame-kadul… olevat oli pylväisiin …a kysymyksessä olevia …uolueen ulosantamia …ivän Etenkin tämä. Näis…ssäsi näki Scott seuraa…et oleyan "kapinallisia"… mielenosotukselle impe…sotaa vastaan!" "Puolus…stoliittoa!" "Puolustakaa …ankumousta!" "Muutta…listinen sota luokkaso…

…dosti hän, että hänelle … tarkat määräykset pi…sista lentolehtiä jaka…ut henkilöt, jota mää…oli toteuttamassa.

…ruunun todistajana e…santti Campeau, ainoas… samat asiat kuin mitä …eli, tehden ainoastaan … välttäen, että syytteis…toveretten vangitsemi… elokuun 4 päivänä, …päivää Punaisen päivän … hän kuitenkin …yttäjän huomautuksesta

…yttäjään koski ankarasti …n sotaa vastaan taiste…amoin Intian vallan…on arka paikka

…ianajajana toimi sud…ooper, päyti toteamaan …tä lentolehdessä ei vol…rimmäiselläkään "kapinallisesi"… sillä esim. imperialis…luokkasodaksi muutta…päivän kysymys koskea … sota ei ole vielä …aan täydessä merki…nada on vielä rauhan…ssa eikä niinollen len…ssa kehoittaa tarkoi…utta heti alottamista. …ilkins kuitenkin ei yl…ouolestuneisuutensa ylit…lehtinen hyökkäsi im…la vastaan, mikä o…n perin levottomalle …ssi kiinnitti hän ol…olisi siihen, että sen …ilun koki suurin kirjoin in… jonka jälkeen kutsut… "mielenosotukselle im…sotaa vastaan." Tämän … seikan oheila julet…vedota työläisiin puo…uvostoliittoa ja Intian …aa. Etenkin tämä …mousta koskevan tun…nuksen väitettiin oleva maanpetoksellisen, sillä intialaiset raatajajoukot ovat parhaillaan aseellisessa kumoustaistelussaan, kuten Wilkinskin myönsi oikeudessa.

Incon etuja vastaan hyökkääminen nostatti kruununsyyttäjän niskakarvoja

Erikoisesti kiinnitti kruununsyyttäjä Wilkins oikeuden huomiota siihen, että lentolehtinen m.m. uskaltaa esittää vaatimuksen: työtä tai palkka työttömille; taistelkaa hiestystä vastaan. Nämä tunnukset kauhistuttivat syyttäjää, sillä ovathan ne suoranaisesti tähdätyt Incon riistoetuja vastaan ja tällaisen ajatuskannan tunnonetukseemineen on suoranaista "petosta" Incon herroja vastaan.

Erikoisemmin vaivasi syyttäjää tunnus: taistelkaa hiestystä vastaan. Tämähän olisi yritetty tehdä jonkinlaiseen numero, mutta poliisituomari sai "tämän kohdan sivuutettua vähemmän oleellisena tekijänä syytteessä. Todellisuudessa tämä seikka ja siihen yhdistyvät tekijät, työläisten järjestämiset taisteleviin unioihin jne. ovat pohjimmaisena tekijänä koko jutun nostamisessa, sillä juuri International Nickel-yhtiön on pelättävä työläistensä valveutumista ja järjestymistä. Ehkäistäkseen tämän olisi ryhtymässä kaikenkaltaisten syitten perusteella raivokkaaseen hyökkäykseen työläisten järjestäytymistä vastaan, työläisten taistelupyrkimysten terrorisoimiseksi vankilatuomioilla jne.

Neuvostoliiton puolustaminen on brittiläistä valtakuntaa vastaan, väittää kantaja

Edelleen tarkistellessaan kysymyksessä olevaa lentolehteä väitti syyttäjä Wilkins, että tunnus "puolustakaa Neuvostoliittoa" on canadalaista riikolakia vastaan, sillä Neuvostoliitto on työläisten ja talonpoikain valtio, kuten hän itse lausui. Selosti sen perustuvan väkivaltaiseen olemassaoloon, joilaisena sen tukeminen merkitsee väkivaltaisuuden omaksumista Canadassa vallitsevaa hallitusmuotoa vastaan.

Tällaiselta pohjalta yritetään saada kolme jutussa syyteessä olevaa toveriamme vankeuteen. Koko syytteen perustana on suoranaisesti puhtaasti poliittinen hyökkäys kommunistista puoluetta vastaan. Siinä suunnassa, mikä syyttäjien taholta on omaksuttu kuvastuu mitä selvemmin hyökkäys työväenluokan militanttista järjestäytyneisyyttä vastaan samalla kerralla kuin yritetään omaksua äärimäisimmän neuvostovastainen suhtautuminen Neuvostoliiton työläisten ja talonpoikain hallitukseen, yksistään sen tukemisen tullessa tulkituksi lakivastaiseksi, "kapinalliseksi jne.

Tällaiset edesottamiset kuin tämäkin kommunistijuttu on antamassa alati enemmän selvitusta työläisjoukoille järjestäytyä taisteluun kapitalistista riistojärjestelmää ja sen luokkakoneistoa vastaan, jotka mitä häikäilemättömimmin käyttää omat iskemissä työväenluokan oleellisimpia elinolkeuksia vastaan.

…akin politikoidaan

…Turkki, elok. 12. — …Pariisissa oleva Turkin …a erosi eilen toimes…odostamaan uuden puo…syytteet "vapaa …n puolue." Hallitus ot…en erohakemuksensa. …Mustapha Kemal Pas… hyväksyneen uuden …lueen perustamishom…ille aluksi liittymään …Se lupaa ohjelmassaan …poolit, "vapaamman …lle kauppatoiminnan …painovapaiden edistä…t epäilevät puolueen …n salaisesti tähdätty …smet Pashan finanssi…llaksi.

…nismikauhu Tsekkoslovakiaa

…G, Tshekkoslovakia, … Tshekkoslovakiassa … enemmän …muunta, mitä todistaa … kulkevan höyry… …lauettelossa 31 …vankien, kun lai… Höyry… …akaisin Wienlin.

R-100 takaisin Englantiin

MONTREAL, elok. 12. — Britannian jättiläis-ilmalaiva R—100 lähtee takaisin Englantiin keskiviikkona, elok. 13 päivä, kello 10 illalla. Matkustajille on annettu määräys olla ilmalaivassa kelo 8 illalla.

Ilmalaivan päällystysaineeseen tuli Ontarion lentomatkalla pieni jalan pituinen reikä, mutta se on korjattu, samoin myöskin koneessa olleet pienet viat. Ilmalaivan piti lähteä takaisin eilen illalla, mutta mahdollisesti nämä pienet viat sekä ilmastosuhteet siirtivät lähdön huomenillaksi.

TOKIO, elok. 14.—Saatuaan kaikki viralliset esteet poistettua tieltään, ilmoitti luutn. Harold Bromley, canadalainen ilmailija, että hän aikoo vuonna viikon sisällä lähteä Tokion lähellä olevalta Kasumigauran ilmasatamasta yhtämittaiselle lentomatkalleen Tyynen meren poikki.

Kasumigauran ilmailuasemalla, mistä Graf-Zeppelini lähti viime vuonna matkalleen Tyynen meren poikki, on 1000 m. nousurata. Hallitusvirkailijat antoivat Bromleylle luvan tulla tasoitaan tällä valitsemallaan. Bromleyn toverina on australialainen Harold Gatty.

Hoover siirtänyt huvimatkansa ja ryhtyy "auttamaan"

WASHINGTON, elok. 14. — Presidentti Hoover on tänään ilmoittanut luopuvansa tällä kertaa huvimatkastaan Western National Park'iin ja kiireimmiten ryhtyvänsä toimenpiteisiin farmareiden avustamiseksi, heitä kohdanneen kadon takia, koko liittovaltio käsittävässä mittakaavassa.

Tätä presidentin toimenpidettä ei kummasteltu valkeassa talossa, sillä sieltäkin ollaan kuulemma kovin halukkaita "pelastamaan" farmareita siitä pulasta mihin he ovat joutuneet.

Avustusmuodoista ei mainita muita, kun että rautatieyhtiöiden yhdistyksen keskushallinnon puolesta on Alfred P. Thom lausunut, että poikkeuksellinen rautatierahtien halvennus heinille, rehuille, vedelle ja eläville karjalle otetaan käytäntöön, ensinnä idän alueella ja että halvennus tulee olemaan 50 prosenttia ja että se on saman suuruinen kaikkialla missä kerran halvennus otetaan käytäntöön.

Tällä rahtihalvennuksella ei yhdysvaltain farmareita tällä kertaa paljoakaan auteta, sillä eihän heillä nyt ole paljon mitään markkinoille lähetettävää ja siksi ei alennus heitä auta. Mitä he joutuvat ostamaan ja muualta tuottamaan, niin rahdinalennus edut kyllä menevät välikäsien taskuihin. Parempia avustusmuotoja on keksittävä jos niillä mitään tarkoitetaan.

Oikeuden virkailijoita uhataan

EHKÄ AIVAN SUOTTA

MARION, Int., elok. 14. — Yleinen syyttäjä Harley F. Hardin ilmoittaa saaneensa kaksi uhkauskirjettä, joissa uhataan häntä kuolemalla, jos hän jatkaa yrityksiään saattaa rangaistuksenalaiseksi kahden neekerinuorukaisen surmaamiseen osallistuneen roskajoukon jäseniä. Syyttäjä on antanut uhkauskirjeet liittohallituksen postivirkailijoille.

Koetetaankohan tällä tavoin saada syytä muodollistenkin tutkimusten lopettamiselle? Virkavaltakin osallistui tähän kaksoismurhaan, sillä se ei tehnyt mitään sen ehkäisemiseksi.

Saksan fascistit ovat julkeina

BERLIN, elok. 12. — Saksalaiset fascistit yrittivät eilen illalla hajoittaa tasavaltalaisten järjestöjen soihtuparaadin, minkä nämä olivat järjestäneet tasavallan 11:sta vuosipäivän illaksi.

Kulkueen kerrotaan saapuneen entistä keisarilinnaa vastapäätä olevalle torille, missä seurueeseen yhtyi fascistijoukko, ja nämä myöskin kantoivat petoksen vuoksi tasavallan lippuja, päästäkseen paremmin sekaan. Fascistit, päästyään sekaantumaan kansanjoukkoon, nostivat sotahuutonsa ja onnistuivat hajoittamaan kulkueen, mutta vihastuneiden tasavaltalaisten sanotaan heittäneen heidät syrjään, mistä poliisit korjasivat heidät ja veivät 15 "suojelijaa" putkaan. Kulkueen ilmoitetaan jatkaneen matkaansa parlamenttirakennuksen edustalle.

Canadan ulkomaakauppa vähentynyt

TORONTO, elok. 14. — Dominion tilastotoimiston raportti osoittaa, että vaikka Canadan ulkomaankaupassa sekä viennit että tuonnit ovat huomattavasti laskeneet, on se kuitenkin vielä säilyttänyt viidennen paikkansa kansainvälisessä kaupassa vuoden 1929 kuluessa.

Vienneissä Canada johtaa maailman kauppaa painopaperin, nikkelin ja asbestoksen viennissä, on toisella tilalla automobiilien, vehnän ja vehnäjauhojen viennissä ja neljännellä tilalla paperipuiden viennissä.

Canadan ulkomaakauppa oli kokonaisuudessaan maaliskuun 31 p. 1930 päättyneen vuoden aikana $2,-373,212,000, v. 1929 se oli $2,654-575,000, v. 1928 se oli $2,359,555,000. Viimeisen vuoden kauppa osoitti siis edelliseen vuoden kauppaan verrattuna $261,363,000:n eli 9.8 prosentin laskua. Tuonnit osoittavat $17,406,-000, eli 1.4 prosentin laskua, viennit $243,958,000, eli 17.6 prosentin laskua. Viime vuoden tuonnit olivat $1,144,938,000, verrattuna edellisen vuoden vienteihin, jotka olivat $1,338,896,000, lasku v. 1930 vienneissä, verrattuna v. 1929 vienteihin, jotka nousivat $243,958,000, oli siis 17.6 prosenttia.

Fascisti-Suomen "vaalivalmistelut"

Terrorivaaleihin valmistautuminen alkanut hyvin enteellisesti fascistien julistuksella

HELSINKI, elok. 12. — Suomen fascistivallan vaaleihin valmistautuminen on alkanut hyvin enteellisesti. Fascistien järjestö on nimittäin lähettänyt kaikille uskotuilleen vaalilautakunnissa y.m. viroissa oleville salaisen kiertokirjeen, jossa vaaditaan jokaista kirjeen saanutta kohdaltaan toimimaan siihen suuntaan, että kommunistit estetään ottamasta osaa vaaleihin. Lisäksi annetaan kiertokirjeessä ohjeet, että työläisiltä ja talonpojilta, joita vähänkin epäillään vasemmistolaisuudesta, on riistettävä äänioikeus suoralta kädeltä.

Kiertokirjeen julkitulemisen jälkeen on täkäläisissä ulkomaalaisissa piireissä herättänyt suurta ihmetystä se seikka, ettei hallitus ole millään tavalla kiirehtinyt turvaamaan vaalivapautta, joka seikka on saanut kaikki sellaisetkin, jotka vielä uskoivat "kansanvaltaiseen" järjestelmään, luopumaan harhaluulostaan, nähdessään, että Svinhufvudin hallitus tanssii täydellisesti Lapualla sijaitsevan fascistien pääesikunnan pillien mukaan.

Sosialidemokraatit ovat asiasta nostaneet lehdissään suuren metelin mutta siihenpä heidän toimenpiteensä rajoittuukin. Mitään jyrkempää otetta vaalien turvaamiseksi edes porvarillisten, voimassaolevien lakien mukaan eivät he ole aloittaneet, eivätkä kaikesta päättäen tule aloittamaankaan, vaikka äänioikeuden kieltäminen suurelta joukolta työläis- ja talonpoikaisvalitsijoita koskee myöskin heitä itseään.

Sillä tavalla sitä "kansanvaltaisessa" Suomessa "vaaleihin" valmistutaan! Mitähän tästä sanovat tämän maan "kansanvallan ritarit"?

Kuolemantuomioita ja vangitsemisia kommunisteille

YHDEN PÄIVÄN UUTISSATOA ERI PUOLILTA MAAILMAA

SHANGHAI, elok. 14. — Bangkokista, Siamin pääkaupungista tullut tieto kertoo, että siellä on äskettäin tuomittu kymmenen kiinalaista kommunistia kukin viideksitoista vuodeksi vankilaan.

PRAHA, Tshekkoslovakia, elok. 14. — Friedekin kommunistisen nuorisoliiton paikallinen sihteeri, toveri Hardlicka vangittiin täällä tuntemattomasta syystä ja lähetettiin vankilaan.

HELSINKI, elok. 14. — Täällä napattiin fascistien toimesta eräs vallankumouksellinen työläinen, jonka nimeksi on ilmoitettu Mitruh (?). Hänen olinpaikastaan ei ole senjälkeen kuultu mitään. Peljätään hänen joutuneen fascistien murharaivon uhriksi.

PARIISI, elok. 14. — Ranskalaisessa sotaoikeudessa Hanoissa, Indo-Kiinassa, on kaksitoista Anamiteen vallankumouksellista työläistä tuomittu kuolemaan, useita on tuomittu pitkäaikaisiin vankilarangaistuksiin ja suuri joukko karkoitettavaksi.

MUNICH, Saksa, elok. 14.—Poliisit toimittivat kotitarkastuksen kommunistipuolueen täkäläisessä toimistossa, rosvoten suuren määrän kirjallisuutta, laatikoita ja tiskejä. — Oli kai tarkoitettu "vaalivalmisteluiksi".

Saksassakin valmistaudutaan uusiin vaaleihin

ALKANEET TAVALLISEN FASCISTISEN TAVAN MUKAAN TYÖLÄISTEN JOUKKOVANGITSEMISILLA

BERLIN, elok. 13. — Kuten tunnettua, hajoitettiin äskettäin hallinnollisella määräyksellä Saksan valtiopäivät, määräten toimitettavaksi uudet vaalit. Näihin "vaaleihin" on nyt alettu valmistautumaan ehta fascistiseen tapaan. Eilen pitivät nimittäin kommunistit täällä vaalikokousta ja mielenosotuksen, mutta "vaalivapaudesta" huolimatta se ei saanut olla rauhassa, sillä poliisit hajoittivat kokouksen ja vangitsivat 28 kommunistia.

Sillä tavalla sitä "kansanvaltaisissa" maissa vaaleja "runnataan". Aivan fascisti-Suomen malliin, jossa lapualaiset määräävät ketkä saavat käydä äänestämässä.

Nankingin hallitus julistanut uutissensuurin

SHANGHAI, elok. 13. — Nankingin hallitus on hyväksynyt uuden säännöstelyn uutissensuuriin nähden. Uuden säännöstelyn mukaan sensuroidaan kaikki Kiinassa toisesta paikasta toiseen, sekä ulkomaille lähetetyt uutiset. Säännöt eivät salli mitään uutisia lähetettävän ulkomaille, elleivät ne ensin ole käyneet sensurin läpi ja ulkomaiset kirjeenvaihtajat, jotka lähettävät uutisia muuten, joutuvat mustalistalle. Nankingin hallitus ei salli, että ulkomailla saataisiin tietää Kiinan vallankumouksen edistymisestä.

Sodan syttyminen Turkin ja Persian välillä näyttää aivan ilmeiseltä

LONTOO, elok. 14. — "Daily Express" julkaisi eilen tiedonannon, missä sanotaan, että turkkilaiset joukot ovat Persian hallituksen kiellosta huolimatta menneet Persian rajan yli ajaessaan kurdilaisia joukkoja takaa ja että virallinen julistus sodan syttymisestä Turkin ja Persian välillä saatetaan julistaa millä hetkellä hyvänsä.

Turkkilainen jalkaväki teki tämän hyökkäyksen ratsuväen, santarmien ja lentokoneosaston avustamana Azerbaidjanissa, mikä on Van-järvestä pohjoseen, Araratin vuoristosta eteläänpäin olevassa vuoristoseudussa.

Itävaltalainen voittanut liitolentokilpailussa

WASSERKUPPE, Saksa, elok. 14. — Täällä pidetyssä kansainvälisessä liitolentokilpailussa itävaltalainen Robert Kronfeld, tunnettu "lintumies" voitti 33 muuta kilpailijaa, tehden vaikean 39 mailin kiertolennon, päästen nousemaan naapurivuoristoon, mihin yksikään toinen kilpailuun osallistunut ei onnistunut pääsemään. Kilpailusta oli 1,000 markan palkinto.

Näinkin pitkä yhtämittainen lento moottorittomalla lentokoneella on todisteena siitä, että tälläkin lajilla lentokoneita voi olla tulevaisuutta.

Trotski ei ole poistunut Turkista

ISTANBUL, Turkki, elok. 14. — Huhut, että Trotski olisi lähtenyt Turkista, ovat aivan perättömiä, sillä Trotski on edelleenkin Prinkipon saarella. Äskeiset tiedonannot kertoivat hänen lähteneen Itävaltaan.

Palokuntalainen hankkinut palokunnalle työtä

OTTAWA, elok. 14. — Ottawassa on vangittu yksi palokuntalainen, jonka syytetään sytyttäneen neljä eri tulipaloa. Syytetty Rene Valais, on nyt putkassa, odottaen oikeuskuulustelua, missä hän joutuu vastaamaan murhapolttosyytöksiin. Poliisit eivät ole saaneet selville, onko hän tavallinen murhapolttaja, tai tahtoiko hän saada tilaisuuden osoittaa kuntoisuuttaan palokuntalaisena.

Sadon rahastamiskysymyksestä neuvotellaan

OTTAWA, elok. 12. — Pääministeri Bennett sekä kolmen aavikkomaakunnan pääministeriä, Bracken, Brownlee ja Anderson, ovat olleet neuvotteluissa tämän vuoden vehnäsadon rahastamiskysymyksestä. Asian käsittelyyn sanotaan sisältyvän suurten rahasummien käsittely ja ensimäisessä neuvottelussa on sivuutettu kaikki viime vuoden sadon rahastamiskysymystä koskevien asioiden käsittely.

Tuntikauden vedessä ollut saatu virkoamaan

Lääkärit pitävät tapausta ihmeenä

WINNIPEG, elok. 14. — Seitsemän vuoden ikäinen Mary Calder, joka oli ollut Winnipeg-järvessä erään laiturin luona ehkä noin tunnin ajan vedessä kasvot alaspäin, ennenkuin hänen ruumiinsa huomattiin ja nostettiin ylös vedestä, jolloin hänet päätettiin kuolleeksi.

Ruumiin ympärille kerääntyneessä ihmisjoukossa sattui kuitenkin olemaan St. John's Ambulance Associatonin jäseniä, jotka ryhtyivät henkiinherätysyritykseen, tietämättä tytön olleen niin kauan vedessä. Kaksi tuntia kestäneen yhtämittaisen työskentelyn jälkeen alkoikin tytössä näkyä elonmerkkejä ja toisen kahden tunnin jälkeen oli kaikki vaara saatu torjuttua ja niin oli tyttönen saatu palautettua henkiin.

Charles Brown oli seisonut laiturilla yli puolen tunnin ajan ja nähnyt järvellä kelluvan jotain, minkä hän luuli ensin vanhaksi uimapuvuksi, mihin hän ei kiinnittänyt sen suurempaa huomiota. Aallot kuljettivat kuitenkin esineen lähemmäksi, jolloin hän näki sen muistuttavan lapsen ruumista. Nyt hän syöksyi nopeasti veteen ja toi ruumiin rannalle. Lapsi oli ollut kadoksissa yli tunnin aja ja oli kaikesta päättäen kaiken aikaa kellunut vedessä kasvot alaspäin. Lääkärit eivät voi ymmärtää tytön tavallisuudesta poikkeavaa henkiin heräämistä.

Kumin hintaa yritetään nostaa tuotantoa supistamalla

LONTOO, elok. 13. — Kumipuiden kasvattajien yhdistys sekä Amsterdamin yhdistys aikovat ehdottaa kumpikin hallitukselleen, että kumin tuotanto rajoitettaisiin 75 prosenttiin siitä, mitä se oli v. 1929, niin kauaksi aikaa, kun kumin hinta pysyy alle 9 pennyä pauna. Tämä suunnitelma on joissakin kohden samanlainen kuin Stevensonin suunnitelma ja se määrää, että keskimääräisen hinnan tulee olla yli kolmen kuukauden ajan yli 9 pennyä pauna, ennenkuin tuotantoa tullaan uudelleen rajoittamaan.

Sateet turmelleet Quebecin sadot

QUEBEC, elok. 14. — Maanviljelysjaostolle tiedotetaan maakunnan pohjois-osasta, että siellä on sade aiheuttanut tänä vuonna sadoille suurimman tuhon, mitä sateen kautta tiedetään tulleen moniin vuosiin Eniten on jouduttu kärsimään Temiskamingin, Abitibin ja Pohjois-St. Johnin piireissä.

Normandinissa ja Albaneilssa, molemmat Lake St. Johnsin alueella, ilmoitetaan viljaa ja juurikasvia kohdanneen tuhon olleen 80 prosenttinen.

Temiskamingin piirissä ilmoitetaan joistakin pääviljalajeista saatavan mahdollisesti puoli normaalisesta sadosta, herneistä ehkä 40 prosenttinen, kauroista 30, ohrasta 25 ja eläinten rehusta 20 prosenttinen sato.

Karjan laidunmaat ovat sensijaan olleet mainiossa kasvussa, mikä on lisännyt meijerituotteiden tuotantoa. Sadealueilla ilmoitetaan myöskin hedelmä- ja vihannessadon tulevan olemaan yläpuolella normaalin.

Menetti uteliaisuuden vuoksi henkensä

MONTREAL, elok. 14. — Kuolemansyitä tutkiva valamiehistö antoi eilen lausunnon, että Alphonso Barbeau, 17 v., sai kuolemansa tapaturmaisesti, pudottuaan eilen maahan 50 jalan korkeudelta sähköpaalusta, mihin hän kiipesi katsomaan R—100:n lentoa.

Todistajat kertoivat, että Barbeau ja hänen toverinsa Emilien Despaties, 16 v., olivat molemmat kiivenneet paaluun katsomaan ilmalaivaa. Barbeau joutui korkeajännitysvirran kanssa kosketuksiin ja hänen kasvonsa ja kätensä paloivat pahoin, sitten hän sekaantui lankoihin ja putosi vihdoin maahan, pudottaen Despatiesin myöskin. Barbeau kuoli heti, mutta toinen pääsi säikähdyksellä ja lievemmillä palohaavoilla. Hä pelasti itsensä, saatuaan kiinni alempana olevista langoista, estäen täten putoamisensa.

Afghanistanissa koleraa

TEHERAN, Persia, elok. 13. — Tänne saapuneet tiedot kertovat koleran leviämisen tulevan yhä vaarallisemmaksi Afghanistanissa.

Tulipalo tuhonnut puolet Massonin kauppalaa

NOIN 50 TALOA PALANUT, 150 PERHETTÄ JOUTUNUT KODITTOMAKSI

MASSON, Que., elok. 14. — Lopullisten tiedonantojen mukaan tiedetään yhden naisen kuolleen ja kaksi lasta olevan kadoksissa eilisen tulipalon jälkeen, mikä tulipalo hävitti enempi kuin puolet tästä kauppalasta.

Kuollut nainen oli Mrs. Joseph La Flamme, iäkäs leski. Kuoleman aiheutti ylimääräinen ponnistus ja tulipalon aiheuttama kauhu ja hän kuoli päästyään kadulle, paetessaan kodistaan. Lasten uskotaan eksyneen vanhemmistaan yleisen sekaannuksen ja hämminkin vallitessa.

Tulipalo hävitti noin 50 rakennusta ja ainakin 150 perhettä joutui kodittomiksi, sillä useimmissa rakennuksissa asui monta perhettä yhdessä. Muiden palaneiden rakennusten joukossa oli kirkkoja, luostari, kaupungintalo, koulu sekä noin 12 liikekaupungilla ollutta rakennusta.

Alhainen vesipaine vaikeutti sammutustyötä.

Yhdysvaltain terästuotanto yhä huononemassa

Tuotanto ainoastaan 56 prosenttia normaalista

NEW YORK, elok. 14. — Viime viikon aikana oli teräsharkkotuotanto ainoastaan n. 5 prosenttia teoreettisesta tuotantomäärästä, osottaen siis laskua, verrattuna edellisen viikon tuotantoon, mikä oli 58 prosenttia.

Terästrustin tuotanto oli viime viikolla 62 ja puoli sekä 63 prosenttia ja edellisellä viikolla 64 prosenttia. Muiden teräsyhtiöiden tuotanto oli viime viikolla vähän alle 51 prosenttia, edellisellä viikolla 53 prosenttia. Terästrustin tuotanto oli elokuussa 1928 80 prosenttia ja muiden yhtiöiden 72 prosenttia, muodostaen silloisen keskimäärän 76 prosenttia. Nämä numerot ovat kylin puhuvia todisteita Yhdysvaltain terästeollisuuden jatkuvasta lamaantumisesta.

Paavillekin konsuleita eri maihin

ROOMA, elok. 14. — La Tribune tiedottaa, että vatikaani suunnittelee konsulin nimittämistä toimimaan konsulin valtuuksilla sellaisissa maissa, joissa nyt edustaa katoolista kirkkoa paavin lähettiläät.

Lehdessä mainitaan, että vatikaani saattaa mahdollisesti nimittää tähän toimeen prelaatteja, jotka ovat ennestään paavin lähetystöissä, antaen näille täydet konsulivaltuudet.

Miina räjäyttänyt laivan kamalalla seurauksella

CANTON, Kiina, elok. 14. — Seitsemänkymmentä ihmistä, suurimmalta osalta naisia, hukkui viime maanantai-iltana, kun miina räjäytti ison kiinalaisen aluksen, mikä oli matkalla Hongkongista Kongmooniin. Tämä väkivaltaisuus asetetaan kiinalaisten jokirosvojen syyksi, kun jokilaivojen omistajat ovat kieltäytyneet maksamasta näiden vaatimaa maksua.

Sähköisku surmannut naisen

SAULT STE. MARIE, Ont., elok 13. — Blind Riveriltä tiedotetaan tänne, että Mrs. Paul Cole, 28 v., joutui siellä äkkinäisen kuoleman uhriksi, yrittäessään irrottaa kostein käsin sähkösilitysraudan johtolankaa seinässä olevasta virranyhdistäjästä, jolloin 400 volttia sähköä meni hänen ruumiinsa läpi. Hän oli pesemässä keittiön lattiaa, kun hänen siskonsa tyttö, joka ei saanut sähkölankaa pois seinästä, kutsui häntä avukseen kellariin ja Mrs. Cole otti yhdistäjään kiinni kosteilla käsillään. Häneltä jäi mies ja kolme lasta.

Valaan pyynti toista kuin silakan

SYDNEY, Uusi Etelä-Wales, elok. 13. — Neljänkymmenen jalan pituinen valas antoi eilen kaupungin asukkaille jännittävän näytännön valaanpyynnistä.

Tämä suuri vieras tarkasteli ensin rauhallisesti Port Jacksonin, suuren sataman päävesitietä, kunnes tunnettu haikalan pyytäjä Charles Messenger, sanomalehtiraportteri ja valokuvaaja lähtivät ulos pienellä veneellä pyytämään tätä vesieläintä.

Messenger yritti kaksi eri kertaa pyydystää eläintä, heittämällä koukkunsa siihen, mutta se sukelsi ja pyristeli itsensä vapaaksi kummallakin kertaa. Kun pyydystäjät tekivät hieman lähempää kolmannen yrityksensä, heilautti tämä pyrstönsä aluksen päälle, särkien sen yläosan kokonaan ja heitti miehet mereen. Tämän jälkeen se kirnusi veden salamannopeudella vaahdoksi, nosti aluksen takaosan pystyyn ja syöksyi sataman sisään käytävän ihan vastakkaiselle suunnalle.

Van Ettenin kesäleirin opettajat vangittu

ELIMIRA, N. Y., elok. 13. — Aileene Holmes ja Mabel Husa, Van Ettenin nuorisoleirin opetajat, ilmoitetaan vangitun eilen illalla, vangitsemismääräysten sisältäessä syytöksen Amerikan lipun häväisemisestä. Syytökset on tehnyt Yhdysvaltain komisioneri Claude V. Stowell, Corningista.

Brasilia ja Cuba siunanneet Briandin touhut

PARIISI, elok. 13. — Aristide Briand on saanut vähäistä tukea Europan liittovaltioiden muodostamistouhulleen, saatuaan Brasilian ja Cuban hallituksilta vastauksen, joissa ilmaistaan kannatettavan touhua, koska se ei ole näiden hallitusten mielestä turmiollinen toisten mantereiden valtioille.

Ulkoasiain ministeriö tiedottaa saaneen vastauksen kaikilta 26 eri maalta, joiden on pyydetty osallistumaan tähän touhuun ja vastauksia parallaan tutkitaan. Brasilia ja Cuba olivat ensimäiset latina-amerikalaisista ja etelä-amerikalaisista maista jotka ovat lähettäneet vastauksensa.

Väittää rikkoneensa moottorivene-ennätyksen

MUSKOKA WARF, elok. 14. — Miss Carstainin moottoriveneen, "Estelle V", rakentaja Bert Hawker, jonka pitäisi ajaa sillä Harmsworthin moottorivenekilpailussa väittää mainitun veneen rikkoneen Seagraven saavuttaman 98.27 mailin tuntinopeuden Muskoka-järvellä suoritetuissa propellerikoeajoissa.

Miss Carstain ei ole myöntänyt eikä kieltänyt tämän väitteen todenperäisyyttä, mutta veneen selostetaan saavuttaneen eilen kovassa aallokossa suoritetussa koeajossa 89.90 mailin tuntinopeuden mailin matkalla.

Veneen kulkunopeus on edelleenkin salaisuus, mutta sekä Hawker, että Miss Carstain selostavat olevansa varmoja, että se tulee saavuttamaan yli 100 mailin tuntinopeuden.

Pelkäävät canadalaisen saaren luisuvan Yhdysvalloille

WINDSOR, Ont., elok. 13.—Windsorin kaupungin valtuuston kokouksessa hyväksyttiin päätöslauselma, missä vaaditaan poistettavaksi niitä yhdysvaltalaisia siirtolaisvirkailijoita, jotka tutkivat Amherstburgista tulevia matkustajia Bois Blancin saarella. Jotkut valtuusmiehet väittävät, että Detroit and Windsor Ferry-yhtiö, mikä pitää saarella kesähuvittelupaikkaa, yrittää amerikalaistuttaa canadalaista saarta.

Amherstburgin asukkaat taas selostivat että jos yhtiö on pakoitettu poistamaan siirtolaisviranomaiset saarelta, niin ferryliikenne saaren ja Amherstburgin kanssa loppuisi ja tämän vuoksi n. 100 Amhertsburgin asukasta menettäisi kesätoimensa saarella.

Valtuuston jäsenet väittivät, että yhdysvaltalaiset siirtolaisviranomaiset voisivat toimittaa tarkastuksen vasta sitten kun laivat lähtevät saarelta Yhdysvaltain puolelle. He väittivät yhtiön tahtovan vain palvelia amerikalaisia, minkä vuoksi se pitää saarella siirtolaisviranomaisia.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.
VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.
Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.
General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.
Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino omassa talossa Elm Streetillä.
Postiosoite: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.
Puhelimet: Konttori 1038. — Toimitus 536W. — Kirjakauppa 2387W.
Phones: Office (job work, advertisements, etc.) 1038—Editor 536W—Bookstore 2387W.
ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjevaihtoilmoitukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset 0c palstatuuma. — Nimenmuuttoilmoitukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmoitukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoeroilmoitukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmoitukset 1.00 kerta. — Kuolemanilmoitukset $2.00 kerta, 50 lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaan tiedot ja osoteilmoitukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmoittajien ja ilmoitusten ... vaadittaessa, lähetettävä ilmoitushinta etukäteen.
TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50 ja 1 kk. $1.00.
Liikkeenhoitaja J. W. Ahlqvist.
Manager: J. W. Ahlqvist.
Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.
All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.
Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. W. Ahlqvist, liikkeenhoitaja.

"Iloinen Englanti" — laahustava vanhus

Se maa, jota ennen kutsuttiin "Iloiseksi Englanniksi", on muuttunut viimeisten vuosikymmenien aikana sairaaksi, laahustavaksi vanhukseksi, jonka elonpäivät eivät näytä jatkuvan enää kovin pitkälle.

Englanti oli ennen maailmanvalta, jonka valta-asemaa ei pari vuosikymmentä sitten yksikään toinen valtio maailmassa kyennyt asettamaan kyseenalaiseksi. Vähitellen kuitenkin "Iloiselle Englannille" nousi Saksasta kilpailija maailmanmarkkinoilla, ja kun maailman suurterästuksen seurauksena voittajavallat asettivat Saksalle kuolaimet suuhun, pääsi kilpailija-asemaan, vieläpä Saksaa vaarallisemmaksi, kilpaamaan Yhdysvallat. Kaikkialla maailmassa on sodan jälkeen Yhdysvallat anastaneet Englannin markkinoita, samalla kun se on työntänyt pääoman sijoituksissaan englantilaisen pääoman pois yksinpä useista Englannin alusmaistakin, niinkuin esim. Canadasta, jossa yhdysvaltalainen dollarivalta vähitellen, mutta varmasti, valtaa teollisuuspääoman kontrollin haltuunsa.

Maailmansodan jälkeinen aika on Englannille, sen maan kapitalisteille, ollut todellista "itkumuurilla" olemista. Teollisuus on ankaran ulkomaisen kilpailun vuoksi lamaantunut niin suuresti, että vienti on ollut suuresti alle sodanedellisen tason. Kapitalistien voitot ovat siis luvenneet entisestään sangen suuresti, vaikka kaikella tavalla onkin heidän pussejaan koetettu pitää yhtä lihavina, alentamalla huimasti työläisten elintasoa.

Parhaimman kuvan "Iloisen Englannin" sairaalloisuudesta antaa ne numerot, jotka esittävät maassa vallitsevaa työttömyyttä. Ne puhuvat lahjomatonta kieltään siitä, miten kapitalistinen järjestelmä johtaa. On nimittäin muistettava, että Englantia on menneinä aikoina pidetty eräänlaisena kapitalismin mallimaana, jossa "kaikilla kansalaisilla on hyvät olot" ja jossa sellaisille "antikristuksen opeille" kuin kommunismille ei ole lainkaan elämisen mahdollisuuksia. Nyt kuitenkin maassa vallitseva taloudellinen kurjuus osoittaa, että kapitalismin juhlutumiskausi on alkanut ja tämä "mallimaa" tullut sangen otolliseksi myöskin kommunismille. Työväenliike valloittaa siellä alaa yhä valtavammassa määrin, huolimatta kapitalistien yrityksistä kaikenlaisten "työväenpuolueiden" ja poliisien avulla tukahduttaa sitä alkuunsa.

Kapitalistinen maailmapula on ensikädessä koskenut kovasti juuri Englantiin, sillä sen talouselämä on ollut sairasta jo pitkät ajat. Otamme tähän esimerkin vuoksi työttömyystilastot kahdeksan vuoden ajalta, joista käy selville, että maan taloudellinen pula ei suinkaan ole aivan eilispäivän tuotetta, vaan että se on osoittanut jatkuvaa alaspäinmenoa jo vuosikymmenien ajan tilapäisistä kohoamisista huolimatta. T.k. 1 päivänä ilmestynyt "The Manchester Guardian Weekly" on poiminut tilastot työttömyydestä viimeisten kahdeksan vuoden ajalta, ja ovat ne seuraavat:

Vuosi	Virallinen työttömyys
1921	2,031,441
1922	1,398,728
1923	1,215,765
1924	1,041,784
1925	1,221,912
1926	1,631,268
1927	1,047,956
1928	1,282,934
1929	1,972,700

Numerot ovat heinäkuun kolmannelta viikolta ja nyt, kuten tiedetään, on työttömien lukumäärä noussut jo yli v. 1921 määrän eli paljon yli kahden miljoonan. Viime vuoden heinäkuun 22 päivästä 21 päivään heinäkuuta tänä vuonna oli työttömyys miesten keskuudessa kohonnut 299,846:lla ja naisten keskuudessa 273,570:lla. Merkillisenä ja kuvaavana ilmiönä on, että työttömyys alaikäisten keskuudessa on tällä ajalla ole kohonnut juuri lainkaan, joka osoittaa, että nuorta työvoimaa vedetään yhä suuremmassa määrin teollisuuden palvelukseen. Tällainen ilmiö todistaa, että kapitalistit koettavat maailmanmarkkinoilla kärsimiään tappioita vähentää vallitsevaa työttömyyttä suuremmassa määrin alipalkattua lapsityövoimaa. Ilmiö ei ole suinkaan ominainen ainoastaan Englannissa, mutta sama kehitys on käynnissä muissakin kapitalistisissa maissa. Varsinkin nykyisin vallitsevan taloudellisen pulan aikana on jokaisessa maassa alettu entistä suuremmassa määrin käyttää teollisuuden palveluksessa juuri nuorta työvoimaa, vanhempien työläisten ja naisten kuljeskellessa työttöminä kaduilla.

"Iloinen Englanti" laahustaa eteenpäin kuin sairas vanhus. Samoin tekee koko maailman kapitalistinen järjestelmä. Se todistaa nimen tehden työläisille, että kapitalistien järjestelmä on tuomittu tuhoon ja että on työläisten yhteisillä voimilla kukistettava, ettei se enää kuolinkamppailussaan ehtisi maailmaa johtaa uuteen verileikkiin. Sotien avulla se tulee koettamaan pidentää elonpäiviään, mutta työläisten on se estettävä.

Maailmankriisi ja heikommat valtiot

Yleisen taloudellisen kriisin rinnalla pörssiromahdukset maailman mahtimaissa vaikuttaa kohtalokkaasti etäällään oleviin heikompiin maihin. Niinpä esimerkiksi New Yorkin pörssiromahdus jo viime vuonna vaikutti niinkin etäisen kuin Persian talouselämään valtavasti. Arvopapereiden kurssi Persian pankissa aleni, Englannin punnan arvo kohosi 30 prosentilla. Myöskin hopean arvo aleni, kuten muissakin Idän maissa. Sitten v. 1930 Persian hallituksen vaikeudet ja kaupan sekasorto lisääntyivät entistäkin enemmän. Tämä meni niin pitkälle, että oli keskeytettävä Persian lävitse rakennettavan rautatien rakennustyöt. Tämän rautatien pitäisi yhdistää Kaspianmeren Persianlahteen ja pitäisi siitä muodostua näinollen maalle tärkein rautatie.

Kuitenkaan ei voida sanoa, että Persian taloudellinen asema olisi ollut tyydyttävällä kannalla ennen New Yorkin pörssiromahdusta. Tämä isku sattui Persiaan hetkellä, jolloin maassa vallitsi jo pitkäaikainen sekasorto sisäisissä ja ulkoisissa kauppasuhteissa.

Maailmansodan jälkeen Persia vapautui puolisiirtomaa-asemastaan Venäjään nähden ja muuttui Englannin vasallimaaksi. Pankkisetelien liikkeellelaskemista ja maan finansseja kontrolloi eräs englantilainen pankki. Kohottaen punnan arvoa, ja siis samalla alentaen Persian rahayksikön arvoa, saattoi Englanti millä hetkellä tahansa painostaa ei ainoastaan Persian finansseja, vaan myöskin Persian sisä- ja ulkopolitiikkaa.

Persian pohjoisissa maakunnissa vallitsee kaupan alalla sekasorto pääasiassa siitä syystä, etteivät Persian kauppiaat ole vielä tähän mennessä ymmärtäneet sitä muutosta, mikä Venäjällä on tapahtunut Lokakuun vallankumouksen kautta.

Hopean arvon aleneminen ja Persian talouden jatkuva sekasorto on pakoittanut Persian hallituksen ryhtymään päätäviin toimenpiteisiin. Ensimäisenä toimenpiteenä oli, kuten Turkissakin, ulkolaisella valuutalla keinottelemisen kieltäminen. Nykyään suoritetaan kaikki kaupat, joissa käytetään ulkolaista valuuttaa, Persian hallituksen kontrollin alla. Tämän jälkeen ryhtyi Persian hallitus toisen ratkaisevaan otteeseen, jolla tulee olemaan suuri merkitys Persian tulevaisuudelle, — nimittäin, hallitus päätti poistaa englantilaiselta pankilta monopolioikeuden valuutan liikkeellelaskemiseen nähden. Tämän toimenpiteen toteuttamista varten oli Persian pankin maksettava englantilaiselle pankille 200,000 puntaa.

Persian hallituksen toimeenpanemalla finanssiuudistuksella tulee kiertämättä olemaan sangen suuri merkitys Persian vapautumiseksi ulkomaisesta riippuvaisuudesta. Tämä osoittaa, että huolimatta siitä, vaikka Englannilla on vieläkin verrattain vahvat asemat Persiassa, eivät maan kansalliset edistysmieliset ainekset luovu taistelusta Englannin imperialismia vastaan.

Vankilatyö rehoittaa Amerikassa

Neuvostoliitosta saapuneisiin paperipuulasteihin suositettiin tuontikieltoa sen perusteella, että paperipuut muka olisivat vankilassa kaadettuja ja hakattuja, mikä kielto sittemmin kuitenkin peruutettiin ja laivat purkavat parhaillaan lastejaan. Tässä yhteydessä on huomio kiintynyt vankilatyöhön Amerikassa. Vaatetustehtailijoiden kansainvälisen liiton sihteeri Allison väittää, että Amerikan vankiloissa valmistetaan noin 50,000,000 dollarin arvosta erilaisia tavaroita kauppaa varten, huolimatta siitä, että vankilatyötä vastustavat työläiset ja jotkut tehtailijatkin, joiden markkina-alueita vankilatuotteet koskevat. Tällaisia vankiloissa valmistettuja tuotteita viedään ulkomaillekin. Eniten vankilassa valmistettuja vaatteita, myöskin kudintuotteita, myöskin huonekaluja, kenkiä, luutia jne.

Minnesotan vankiloissa valmistetaan maanviljelyskoneitakin. Nämä tuotteet valmistetaan tavattomien työsuhteiden alaisina. Vangit pakoitetaan työskentelemään pitkää työpäivää, muutaman sentin palkasta, joissakin tapauksissa ei makseta nimellistäkään palkkaa. Vankien työhuonesuhteet ovat tavattoman kurjat, siitä ovat todistuksina usein puhkeavat vankilakapinat, tuotteet lian ja taudinitiöitten täyttämät.

Mutta A. F. L:n sihteeri Woll ja kumppanit eivät puhu mitään amerikalaisten vankiloiden työsuhteista, mutta kylläkin ovat valmiit olettamaan että Neuvostoliitossa kaadetaan paperipuita vankiloissa. — Työm.

Poliittinen yhteenveto Lontoon laivastokonferenssista

Tarkastaessamme keväällisen Lontoon "aseistariisumis"-konferenssin poliittisia saavutuksia, niin näemme tähtäyspisteenä olleen yhteisen rintaman luomisen Neuvostoliittoa vastaan.

Konferenssi, mikä kokoontui maailman talouspulan taustaa vastaan, kiihkeän kilpajuoksun ollessa käynnissä maailman markkinoista, voi ainoastaan kärjistää kaikkia imperialistisia ristiriitoja. Lontoon konferenssissa riitely "katekoorioista" ja "maailman tonnimäärästä" oli ainoastaan heijastus imperialististen valtojen taistelusta maailman markkinain uudelleen jakamisesta,

Kolmen suurvallan välinen sopimus on ainoastaan yhteisymmärrys, joka takaa asianomaisille valloille vapauden jatkaa laivastojen kiihkeää kehittämistä nykyaikaiseksi. Yhdysvallat ovat saavuttaneet voiton kilpailijastaan Britanniasta, pakoittaen samansuuruiseen risteilijäin tonnimäärään ja suurten kanuunain etevämmyyteen. Britannian ja Yhdysvaltain välinen kiista kärjistyy jokainen päivä.

Britannian, Yhdysvaltain ja Japanin sopimuksen epävakaisuus ilmenee siinä "turvallisuuspykälässä" mikä säätää, että vakavien muutoksien sattuessa minkä tahansa asianomaisten suurvaltojen poliittisessa eli laivastorakennusohjelmassa itsekullakin on vapaus ilmoittaa toisille ja tehdä suhteellisia lisäyksiä.

Näin ollen tämäkään sopimus ei edes viittaakaan varustelun supistamiseen, mutta ilmaisee mahdollisuuden yhä uusiin lisäyksiin. Sopimus murskautuu sillä hetkellä kun Ranska saa hirvittävän suunnitelmansa työn alle. Ranskan ja Italian välinen kilpajuoksu ja suhteet ovat siksi kireällä että suunnitelman toteuttaminen ei jää ollenkaan epäilyksen varaan.

Britannian laivastovoimiin vaikuttaa suoranaisesti sen europalaisten kilpailijainsa voimasuhteet, ja Ranska on päättänyt lyödä uuden saavutuksen, erikoisesti niin pitkälle kuin vedenalaisten rakentaminen on kysymyksessä, mitkä ovat suurimpana vaarana brittiläisille risteilijöille. (Ranskalaiset hirviö-vedenalaiset ovat varustetut 8 tuuman kanuunoilla eikä 6 tuuman kuten aikaisemmin ilmoitettiin. Tämä on jo voimakkain sotaristeilijä mitä maailmassa on).

Imperialististen valtojen keskittyminen Neuvostoliittoa vastaan

Nämä kireät imperialististen valtojen kiistat eivät lievenny, mutta kärjistävät imperialististen valtojen vihamielisyyttä Neuvostoliittoa vastaan. Epätoivoinen markkinain valloituskiihko imperialististen maiden taholta ja niiden hampaisiin saakka aseistautuminen toinen toisiaan vastaan, näkee Neuvostoliitossa yhteisen vihollisensa mikä on hävitettävä jos mieli kapitalismin elämää jatkaa.

Neuvostoliiton viisivuotissuunnitelman jokapäiväiset saavutukset ovat murskaavia iskuja kapitalismin talousjärjestelmään ja innostavat yli maailman työläiset ja talonpojat seuraamaan maailman kuudennen osan työläisjoukkojen menestyksellisiä esimerkkejä.

Samantapaisesti kun laivastokonferenssi venyi, niin "moraalinen pyhä sota" kiihtyi Neuvostoliittoa vastaan. Lontoon konferenssin istuessa "työväen" hallitus julisti valheellisia väitteitä propagandaa koskevan vakuutuksen rikkomisesta. Eikähän turhan takia herra Tardieu, yksi johtavista edustajista, vakavasti julistanut että Neuvostoliitto on "kansainvälinen kysymys" kaikille suurvalloille. Eikähän se ole satunnaista että konfenrenssi päätti tukea Rumaniaa laivaston rakennussuunnitelmissaan Neuvostoliittoa vastaan. Sittemmin Ranskan sotaviraston edustaja kävi tarkistamassa Puolan ja Rumanian aseellista valmiutta ja Suomen fascistihallitus täydensi rajavaltojen fascistisen ketjun.

Ei kai yksikään työläinen voi unhottaa sitä tosiasiaa, että konferenssin painavimmat keskustelut kiertyivät niiden kansainliiton säädöksien ympärille mitkä velvoittavat sen jäseniä sotaan ulkopuolella kansainliittoa olevaa valtiota vastaan (Neuvostoliitto), minkä syytetään olevan "hyökkäävän". Kuinka helppoa on syyttää Neuvostoliittoa "hyökkäävistä" toimenpiteistä.

Lontoon laivastokonferenssi, kuten sen edeltäjä Genevassa haaksirikkoutui imperialististen ristiriitojen karille, mutta sodanvaara ja imperialistiset varustelut eivät ole vähenneet, vaan päinvastoin kasvaneet. Imperialistien kanuunat kääntyvät aktiiviseen hyökkäykseen Neuvostoliittoa vastaan. Tämä on surullisen kuuluisan "aseistariisumis"-konferenssin pääsaavutus.

Keskus.

Laivastosopimus synnyttää riitoja

TOKIO, elok. 13. — Lontoon laivastokonferenssin sopimus uhkaa uudelleen tuottaa hallitukselle lisävastuksia, kun korkeimmasta oikeudesta on nimitetty yhdeksän henkilöä tutkimaan sopimusta ja raportteeraamaan sen johdosta. Näistä henkilöistä on kuusi johtavalle vastustuspuolueelle myötätuntoista, yksi on puolueeton ja ainoastaan kaksi on hallitukselle suosiollista. Komitean puheenjohtaja, kreivi Miyoji Into on hallituspuolueelle ankarasti vihamielinen.

Tällä ei uskota, että komitea tulee vaatimaan sopimuksen hylkäämistä, mutta komitean epäillään härnäävän hallitusta, koettaen täten pakoittaa sen eroamaan sopimuskuulustelun aikana.

WASHINGTON, elok. 13. — Yhdysvaltalaiset kapitalistit koettavat edelleenkin vehkeillä Neuvostoliiton tuotteiden maahantuontia vastaan, sillä rahastojaoston virkailijat ilmoittavat saaneensa uuden anomuksen, missä vaaditaan, että Neuvostoliitosta tulevat manganesimalmilähetykset pidätettäisiin tutkimusten toimittamista varten.

Punaisen Ammattiunio-Internationalen 10-vuotinen taival

Kirj. A. LOSOVSKI

Kun v. 1920 keskivaiheissa, interventsionin ja saarron kiihkeimmillään ollessa, laskettiin Profinternin perusta, niin jopa kommunistienkin keskuudessa alkoi kuulua epäilyksen ääniä. Katsokaas, on olemassa Amsterdamin Internatsionale, joka yhdistää 20 miljoonaa työläistä, eikö olisi parempi olla järjestämättä erillistä koko maailmaa käsittävää ammatillista järjestöä, välttyäksemme hajottamissyytöksistä jne. Mutta Komintern ja puolueemme suhtautuivat kielteisesti näihin ääniin ja päättävästi ottivat kurssin Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston kautta vallankumouksellisten ammattiliittojen kansainvälisen keskuksen muodostamiseksi.

Keskustelut tämän keskuksen järjestämisestä alettiin Kominternin aloitteesta jo vuoden 1920 kesäkuulla. Ensimäisiin neuvotteluihin osallistuivat Englannin trade-unionistien kongressin "vasemmisto"-edustajat Robert Williams ja Purcel, jotka viipymättä heti SSSR:stä poistuttuaan unohtivat hyväksymänsä velvollisuudet. Pitkien hankausten jälkeen Italian Työkonfederatsioonin edustajien D'Aragonan, Kolombinon y.m. kanssa ja Espanjan konfederatsionin edustajan anarkisti Pestain kanssa solmittiin sopimus Väliaikaisen Kansainvälisen Ammatillisten ja Tuotannollisten liittojen Neuvoston muodostamisesta.

Perusriitakysymyksenä tänä aikana olivat kysymykset proletariaatin diktatuurista ja Kominternin suhteista Profinterniin. Tuskinpa olisi onnistuttu silloin perustamaan Väliaikaista Kansainvälistä Neuvostoa, jos Komitern ei olisi sekaantunut asiaan ja osoittanut painostusta Italian sosialistipuolueen edustajiin ja toiselta puolen, jos ei itse Lenin olisi kiinnittänyt huomiota tähän kysymykseen ja antanut neuvoja, että on välttämätöntä muodostaa keskus ja uuden Internatsionaalen platformun määrättely ... voidaan suorittaa myöhemmin.

Profintern syntyessään yhdisti vain muutamia järjestöjä (RSFSR, Italia, Espanja, Jugoslavia, Bulgaria). Profinternin koko 10-vuotinen taival on ollut taistelua joukoista, keskeytymätöntä aatteellis-poliittista taistelua reformismia ja oikeisto- sekä "vasemmisto"-uklooneja vastaan, jotka pyrkivät poikkeamaan kommunistisesta politiikasta ammattiliitoissa. Tässä taistelussa Profintern kasvoi ja laajeni maailman ammatillisen liikkeen joukkojärjestöksi.

Profinternin muodostumisen aikanan keltaiseen Amsterdamin Internatsionaaleen kuului yli 23 milj. jäsentä. Nykyään, Tukholman kongressissa, jossa sosialifascistiset byrokraatit avonaisesti esiintyivät omien hallitustensa edustajina, tämä Internatsionaale yhdistää lähes 13 miljoonaa.

Näinä 10 vuotena on Profintern muuttunut Kansainvälisestä Propagandakomiteasta, joka käsitti joitakin Europan maita maailman järjestöksi, yhdistäen vallankumouksellisia ammattiliittoja ja vallankumouksellisia ammattiliittovähemmistöjä 55 maassa.

Profinternin taival on ollut säälimätöntä taistelua jokaisessa tehtaassa, jokaisessa tuotantolaitoksessa ei ainoastaan kapitalisteja, vaan myöskin sen agentteja vastaan työväenluokan keskuudessa. Näiden vuosien aikana on Profintern mennyt kauas ulkopuolelle Europan rajojen ja askel askeleelta vallannut uusien maiden ammattiliittoja, joissa työväenliike on alkanut muodostua vasta sodan jälkeisinä vuosina. Nykyään Profinternilla on järjestyneitä ammattiliittojen vähemmistöjä tai ryhmiä kaikissa tärkeimmissä Europan, E.-Amerikan ja Australian maissa, kun samanaikaisesti Amsterdamin Internatsionalen järjestöistä on neljä viides osa Europassa. Siirtomaiden ja puolsiirtomaiden nuori työväenliike on alusta alkaen kääntynyt Kominternin ja Profinternin puoleen, sillä molemmat nämä järjestöt syntyivät voittoisan Lokakuun vallankumouksen ja NKP (b):n aloitteesta taistelussa todellisen internatsionalisuuden puolesta.

Mikä on täydentänyt Profinternin elämää ja työtä näinä kuluneina 10 vuotena, mikä on innostanut Profinternin kannattajia tässä työssä kaikkialla maailmassa?

Kaikkien Profinternin sektioiden ja itse Profinternin koko työ on ollut kommunistisen politiikan toteuttamista ammatillisessa liikkeessä, joukkojen valloittamista kompuolueelle ja Kominternille, kommunististen aatteiden levittämistä yhä uusiin ja uusiin työväenkerroksiin. Tässä on Profinternin syntymisen olemus ja tätä työtään on se suorittanut koko 10-vuotisen olemassaolonsa aikana.

Kehityksensä taipaleella on Profintern kohdannut suunnattomia esteitä ei ainoastaan järjestyneiden reformistien, teollisuuden harjoittajien järjestöjen ja porvarillisten valtioiden taholta, vaan myöskin kaikkien kypsymättömien ja työväenliikkeen takapajuisimpien ainesten taholta jotka vallankumouksellisen aallon aikana vedettiin Profinterniin, alkaen sittemmin kuitenkin siitä poistua, luoden tämän yhteydessä kaikenlaisia teorioita ammattiliittojen riippumattomuudesta, "yhtenäisyydestä hinnalla millä hyvänsä", esittäen näitä ajatuksia sen johdosta, että ammattiliittojen puolueettomuuna järjestöinä täytyisi rakentua kompromissipolitiikan perustalla reformismin ja kommunismin välillä j.n.e.

Kun alkuaikoina päävaara oli anarko-syndikalistisissa jätteissä, niin seuraavalla etapilla, sen johdosta, että reformistiset ammattiliitot muuttuivat porvarillisten hallitusten ja teollisuuden harjoittajain järjestön aliorgaaneiksi, päävaaraksi muodostui oikeistolaisuus, sillä se pyrki muuttamaan joukkojen yhteisrintaman johtajien yhteisrintamaksi, yhtenäisen rintaman taistelussa kapitalismia vastaan — hyökkäämättömyys-sopimuksiksi reformistein ja kommunistien välillä, yhtenäisen luokkataistelurintaman — reformismin kanssa sovittelevaksi yhteisrintamaksi.

Oikeistovaara ilmeni erikoisen kirkkaasti, alkaen Kominternin Tp. K:n IX täysistunnosta ja Profinternin IV kongressissa (maaliskuulla v. 1928). Tällöin Komintern mobilisoi kaikki järjestönsä taisteluun tätä vaaraa vastaan ja oikeistolaisten ja sovittelijain Kominternia ja Profinternia vastaan suunattu hyökkäys torjuttiin.

Profinternissa olevat oikeistolaiset nojautuivat erittäin voimakkaasti Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston oikeisto-opportunistiseen johtoon, jonka jotkut johtajat jo Profinternin IV kongressissa muodostivat yhteisrintaman Saksan kompuolueen oikeistolaisten kanssa Kominternin ja NKP (b):n linjaa vastaan. Mutta Neuvostoliiton ammatillinen liike ei osoittautunut erittäin edulliseksi maaperäksi oikeisto-opportunististen tendenssien kasvulle. Oikeisto-opportunistinen johto lakaistiin pois Neuvostoliiton ammattiliitoista. Tällä samalla annettiin luja isku kaikille Kominternissa ja Profinternissa oleville oikeistoryhmille.

Kominternin Tp.K:n IX täysistunnon ja Profinternin IV kongressin päätöksellä taloudellisten taistelujen itsenäisestä johdosta ei nykyään ole avonaisia vastustajia Profinternissa. On oikeistoviettymyksiä ja jopa Kominternin ja Profinternin linja sabotaashiakin (tätä havaittiin tehdaskomiteain vaalien aikana Saksassa), mutta nämä oikeistotendenssit on kaikissa Kominternin ja Profinternin sektioissa otettu ankaran pommituksen alaisiksi. Merkitseekö tämä sitä, että oikeistoukloonin on kokonaan jo murskattu? Ei, sitä on olemassa ja joissakin maissa jopa järjestyneessä muodossa (Ranska). Se muodostaa suuren vaaran, sillä oikeistoukloonin olemus merkitsee sovittelemista sosialidemokratian kanssa sillä tekosyyllä, että sosialidemokraattiset puolueet ovat myöskin työväenpuolueita, että sosialidemokraatit ovat "erehtyneitä veljiä".

Taisteluprosessissa Kominternin ja Profinternin linjan "luokka luokkaa vastaan", taloudellisten taistelujen itsenäisen johdon puolesta, taisteluissa pienimpiäkin yrityksiä vastaan löytää keskitie kommunismin ja reformismin välillä, alkoi Profinternissa ilmetä "vasemmisto"-, lahkolaistendensseja, jotka tuovat mukanaan vaaran joukoista eroittautumisesta. Näiden "vasemmisto" tendenssien olemus on siinä, että ne sekoittavat yhteen ryhmään sosialifascistiset johtajat ja heidän perässään kulkevat työläiset, sekä kykenemättömyydessä, useasti haluttomuudessa työskennellä reformistisissa ammattiliitoissa, toteuttaa yhteistä rintamaa alhaalta päin, komentamismetoodeissa ja erittäin "vasemmistolaisten" tunnuslauseiden esittämisessä (jatkuva yleislakko, aseellinen lakko y.m.), jotka jäävät paperille.

Profinternin edessä on nyt kysymys taistelusta kahdella rintamalla, taistelusta oikean kommunistisen politiikan puolesta ammatillisessa liikkeessä oikeisto-opportunismia — päävaaraa — ja "vasemmistolaisuutta" sekä lahkolaisuutta vastaan.

Profintern ei olisi voinut syntyä ja valloittaa huomattavaa vaikutusta joukoissa, jos se ei olisi saanut vakituista aatteellis-poliittista ja järjestöllistä apua Kominternin taholta. Tämä Kominternin johtava on ilmennyt koko Profinternin 10-vuotisena olemassaolon aikana ei ainoastaan kansainvälisen vallankumouksellisen ammattiliikkeen peruslinjan muokkaamisessa, vaan myöskin tämän linjan käytännöllisessä toteuttamisessa elämässä. Profintern alleviivaa ei ainoastaan teoreettisesti, ei ainoastaan päätöksissään Kominternin johtavaa osuutta, vaan tämä johtava osuus toteutuu itse käytännöllisissä taisteluissa työväenluokan vihollisia vastaan.

Profintern yhdistää suunnattoman määrän erilaisia järjestöjä: siihen kuuluu yleisiä ammattiliittokeskuksia, vähemmistöjä, salaisia ja puolilavonaisia ammattiliittoja. Mutta kaikki nämä erilaiset muodot eivät häiritse poliittisen linjan yhtenäisyyttä, taktiikan yhtenäisyyttä, joka seikka turvaa osuuden maailman vallankumouksellisessa ammatillisessa liikkeessä.

10 vuotta historiallisesta kannalta katsoen on erittäin pieni aika. Mutta järjestölle tämä aika on täysin riittävä, jotta se voi käytännössä osoittaa, mitä se itseasiassa on. Profintern on osoittanut käytännössä että se on muodostunut maailman järjestöksi, huolimatta sen monista heikkouksista ja puutteellisuuksista, joita ilmenee sen työssä ja jotka tulevat olemaan harkinnan esineenä lähiaikoina pidettävässä Profinternin V kongressissa.

Mainituista puutteellisuuksista ovat tärkeimpiä — jälelle jääneisyys joukkoliikkeestä ja "sakset" poliittisen vaikutuksen ja sen organisatoorisen lujittamisen välillä. Mutta huolimatta näistä puutteellisuuksista, suunnattomista määristä repeämiä sen johdosta että Profinternin kannattajat useissa maissa eivät ole oppineet oikealla tavalla johtamaan taloudellisia taisteluja, että he eivät ole vielä tehneet yhteenvetoja niistä kollektiivisista päätöksistä joita hyväksyttiin Profinternin kongressissa, — huolimatta kaikesta tästä on Profintern tehnyt suurenmoista työtä maailman vallankumouksellisen ammatillisen liikkeen voimien kokoamiseksi, yhdistämiseksi ja aatteellisesti lujittamiseksi.

Lenin jo etukäteen näki tämän Profinternin osuuden, kun hän v 1921 tervehdyksessään Profinternin I Kongressille kirjoitti: "On vaikea löytää sanoja, jotta voisi ilmaista kansainvälisten ammattiliittojen edustajakokouksen koko tärkeyden. Ammattiliittojen jäsenten valloittaminen kommunismin aatteiden puolelle kulkee kaikkialla, kaikissa maissa, koko maailmassa herkeämättä eteenpäin, kulkee virheellisesti, säännöllisesti, epätasaisesti, ... tuhansia esteitä, mutta ... herkeämättä kulkee eteenpäin ... ammattiliittojen kansainvälinen ... tajakokous jouduttaa tätä ... kommunismi voittaa ammatti... jen keskuudessa, mitkään ... maailmassa eivät voi pidättää ... talismin perikatoa ja työväen... voittoa porvaristosta."

Profinternin 10-vuotinen ... toteaa nämä Leninin jo ... lausumat sanat oikeiksi. Vallan... mouksellisen ammattiliikkeen ... tys kulkee virheellisesti, epä... lisesti, epätasaisesti, voittaen tu... sia esteitä, mutta kulkee herkeämät... tä eteenpäin, ja tämä on tär... Kas, tämän vuoksi SSSR:n ... tariaatti, rakentaen sosialismia ... letariaatin diktatuurin maassa, ... hettäen tervehdyksensä kaikille Pro... finternin riveissä taisteleville val... lankumouksellisille työläisille, ... see lujan luottamuksensa, että ... dessäolevissa kärkevissä taloudelli... sa ja poliittisissa taisteluissa ka... talistisissa ja siirtomaissa kym... Profintern ja sen sektsiat vie... joukot Kominternin lippujen ... taisteluun proletariaatin diktatuurin puolesta, neuvostojen vallan ja ... munismin voiton puolesta koko ... ilmassa.

Maailman kapitalismin "vapautumisen" murtuminen

Kaksi vuotta sitten Kominternin kuudes kongressi osotti, että kapitalismin suhteellinen vakaantuminen kolmannen kauden olosuhteissa tulee välstämättömästi yhä enemmän horjumaan ja sen yleinen kriisi tavattomasti kärjistymään. Tämä arvio kapitalistisen talouden kehityksestä osottautui erittäin lyhyessä ajassa täsmällisen tarkoin oikeaksi. Jo heinäkuulla v. 1929 Kominternin Tpk:n kymmenes täysi-istunto osotti, että "yhä selvemmin paljastuu Amerikan porvariston toitottaman tunnuslauseen vararikko suurenmoisesta kukoistuksesta". 7 kuukauden kuluttua huhtikuulla 1930, Kominternin Tpk:n täysi-istunnon jälistunto päätöslauselmassaan totesi, että "kuluneet kolme kuukautta Kominternin Tpk:n täysi-istunnon jälkeen, lamaannuksen jatkeussa useissa kapitalistisissa maissa ja siirtomaissa, Yhdysvaltain taloudellinen kriisi hävittää porvariston sadut "vakituisesta kukoistuksesta" Yhdysvalloissa ja antaa murskaavan iskun sosialidemokraattisille teorioille "järjestyneestä kapitalismista".

Tästä ajasta on kulunut vain neljä kuukautta. Mutta tänä neljänä kuukautena on maailman kriisi kehittynyt niin nopealla tempolla (työttömien luku hipuilee 20 miljoonaa, maailman tuotannon käyrä on ottanut uuden hyppäyksen alaspäin, kauppavaihto putoaa räikeästi), että eivät enää porvarilliset ideologitkaan kiellä kriisin olemusta, eivätkä voi enää lohduttaa itseään sen konjunktuuri- tai "pörssi"-luonteella ja heidän sosialidemokraattiset saappaannuolijansa, odottaessaan parempia aikoja, vaikenevat teorioistaan "järjestyneestä kapitalismista" jne. Häpeällisesti on vararikkoutunut "teoria" Amerikan erikoisuudesta, jota erikoisesti kannattivat Amerikan kommunistipuolueen luopiot.

Lopuksi se on osottanut sosialidemokraattien arsenaalista olevan Buharinin "järjestyneen kapitalismin" teorian kestämättömyyden, joka teoria vakuuttaa, että markkina ja hintakysymys, kilpailukriisi, tulee yhä enemmän maailman talouden probleemiksi, muuttuen maan sisällä järjestyneeksi probleemiksi".

Jo tammikuussa Cooper lausui, että 60 päivän kuluttua tulee murros. Nyt Amerikan porvariston vakavimmat edustajat ovat pakotettuja tunnustamaan, että joka kuukausi yleisen taloudellisen tilanteen osottimet yhä vain huononevat ja että ei ole mitään toivoa nopeasta tai hitaammasta konjunktuurin muutoksesta Yhdysvalloissa — tässä kapitalistisen maailman linnoituksessa. Tässä mielessä puhuvat myöskin vakavammat englantilaiset ja saksalaiset taloudelliset julkaisut — "Economist" ja "Piertelsjahrheste fur Konjunkturforschung". "Economist" 1 päivältä maaliskuuta kirjoittaa: "Kaikeksi onnettomuudeksi on kyllin tosiseikkoja, jotka puhuvat siitä, että Englannin taloudellinen rappeutuminen on heijastusta yleismaailmallisesta kriisistä." Tämä merkitsee, että englantilaiset, samoin kuin saksalaiset ja amerikalaisetkin porvarit eivät voi kieltää yleismaailmallisen kriisin olemassaoloa.

Nykyinen maailman talouden suunnattoman laaja kriisi eroaa luonteeltaan räikeästi niin sodanedellisistä kuin sodanjälkeisistäkin kriiseistä. Nykyinen kriisi tapahtuu olosuhteissa, jolloin yhdessä kuudennessa osassa maailmaa on jo voittanut vallankumous ja jolloin itse tämä voitto huojuttaa maailman kapitalismin perusteita, ei ainoastaan emämaissa, vaan myöskin siirtomaissa, ja jolloin kaikissa maissa toimii kommunistinen puolue. Vuosien 1920—21 kriisistä tämä kriisi eroaa siinä, että se voidaan nyt jo tulkita "heijastuksena sodanjälkeisestä epäjärjestyksestä ja tuloksena siitä, että voitettuja maita ei ole vedetty kapitalismin poliittisten ja taloudellisten suhteiden piiriin."

Yhdessä tämän kanssa nykyisen maailman kriisin erikoisen kuvaavana piirteenä on teollisuuskriisin yhtyminen yleiseen agraarikriisiin, joka saa yhä kärkevämpiä muotoja, ilmeten joissakin maissa raaka-aineiden ja maataloustuotteiden ylituotantona (Yhdysvallat, Canada, Australia, Argentiina), ja toisissa — etupäässä siirtomaissa (Intia, Kiina) — elintarpeiden tavattoman kärkevänä alituotantona.

Lenin kirjoitti v. 1908 agraarikriisin yhteenliittymisestä teollisuuden lamaannukseen:

"Ilman agraarikriisin yleistä ... rustaa eivät ole mahdollisia ... poliittiset kriisitkään."

Kapitalistinen maailma etsii ... ristuksellisesti ulospääsyä muodo... neesta umpikujasta. Tätä ulospää... syä se hakee edelleen ratsionalisoi... misesta, siitä huolimatta, että ... ponnistukset ratsionalisoimisen ... uttamiseksi eivät ole tuottaneet ... loksia, vaan pikemmin kielteisiä ... rauksia, sillä voimaperäinen tuo... to on täydellisessä epäsuhteessa ... nekkimarkkinain vaihtomahdollisuuk... siin, proletariaatin ja talonpoikais... ton ostokykyyn nähden; kapitalisti... set varastot ovat täpötäynnä ... raa, joka saa aikaan vieläkin syvem... män finanssilamaannuksen ja ... mittaisia pankkiromahduksia.

Suurkapitalistisen maiden por... risto on lähtenyt päättävään hyök... käykseen työväenluokkaa ja ta... poikaisjoukkoja vastaan, Saksassa, Englannissa ja Ranskassa se ... hyökännyt yhteiskunpallista ... säädäntöä vastaan. Saksassa porva... risto sosialifascistien ja reformis... tien yhteistoiminnan avulla ... työpalkan yleistä alentamista ... 5 pros. ja työajan pidentämistä ... 57 tuntiin viikossa (9 1/2 tuntia ... vässä). Toisissa maissa porvariston ... hyökkäys ilmenee fascistisissa ... kailuissa.

Tämän rinnalla koko maailman ... porvaristo valmistaa kuumeisella ... kiireellä sotaa Neuvostoliittoa ... taan, aikoen tällä tavalla val... itselleen venäläiset markkinat. ... ta tämä ei ole ainoa päämäärä ... se enemmän kuin koskaan ennen ... ymmärtänyt että Neuvostoliiton ... myrskyinen sosialistinen kasvu ... kitsee sitä, että kaksi maailman ... teemiä on törmännyt yhteen: ... va kapitalismi ja voittoisa, ... va sosialismi. Tästä käykin sel... se, että mitä enemmän tulemme ... vuttamaan Neuvostoliiton sosia... tisessa rakennustyössä, sitä ... min tullaan valmistautumaan hyök... käykseen Neuvostoliittoa vastaan. Elämä on murskannut pieniksi ... paleiksi opportunistisen ryh... "teorian". Se on täydellisesti ... tannut Kominternin kuudennen ... gressin analyysiä. Maailman ... talistinen talous on tullut ... neen kriisin aikakauteen ja ... tulee olemaan tulevan vallanku... usnousun perustana ja se tulee ... tävaikuttamaan kansainvälisen ... letariaatin vallankumouksen nope... tamiseen.

Jos porvaristo tällä kertaa ... tääkin hyökkäystään työväenluok... kaa vastaan, niin myös työväenluok... ka, työtätekevä talonpoikais... siirtomaakansat eivät väisty, ... siirtyvät vastahyökkäykseen. ... sainväliset päivät — 1 p. elokuuta ja 1 p. toukokuuta, 6 p. maaliskuuta ja 1 p. ... ta, sekä Mansfeld, ja Barford, ... nan ja Intian tapahtumat todi... proletariaatin ja siirtomaakansojen ... aktiivisuuden nousua.

Vaikkakin kriisi ei vielä mer... kapitalistisen vakaantumisen ... dusta, niin se eittämättömästi ... taa ristiriitojen ulospääsemättö... destä ja siitä, että kapitalisti... maat ovat tällä kertaa välittö... vallankumouksellisen tilanteen ... dostumisen tiellä. Kominternin ... teluesikuntien tehtävät ovat ... että tätä tilannetta käyttäen ... seen on valloitettava työväen... enemmistö, yhdistettävä ja ... tettava joukot tulevien päät... taistelujen varalle päämaalla ... taan ja työtätekevän luokan ... listisen isänmaan — Neuvostoliiton ... puolesta. — Leningradin "Va...

Jokainen, joka kerrankaan on ... kottanut vakaumuksensa ... maan, on valmis antamaan ... joka kiusaukselle. Alku ... tehty.

varit, jotka fascistiseen tapaan ovat sitä mieltä, että työläisiltä ja työtätekeviltä farmareilta pitäisi ryöstää lapsetkin.

Suomen fascistiporvaristo on juuri parhaillaan tuota lasten ryöstöä toimittamassa. "Valvojan" kertoman mukaan on hiljattain "Mäntsälässä jo vuoden ajan toiminut 'punaorpojen' koti" joutunut "tarkastuksen ja erinäisten, tilanteen vaatimien toimien esineeksi." Siis punaorpojenkin koti on raastettu, puhumattakaan työläislasten kerhojen ja järjestöjen hajoittamisesta ja heidän julkaisujensa lakkauttamisesta.

Tämä on pohjaltaan taistelua lapsista. Kysymys on siitä, kumpaiselle luokalle, porvaristolleko vai työväenluokalle kuuluvat ennenkaikkea ne lapset, jotka työläiset ja työtätekevät farmarit ovat synnyttäneet ja ruokkineet ja vaatettaneet niin hyvin kuin ovat voineet, ollessaan itse jokapäiväisen julmimman rosvouksen alaisina.

Porvaristo ja sen sanomalehdet, viheliäisintä nurkkapilliä myöten, tuumivat, että työläiset ja farmarit, varsinkin ne kommunistiset ajattelevat, uskaltavat olettaa että heillä olisi oikeus ankarassa raadannassa, puutteessa ja kärsimyksissä kasvaneiden lastensa ... saamiaan elämäntuntoksia istuttaa jälkeläisiinsä. Totta totisesti — sitä oikeutta noille luokkatietoisille "roskatyöntekijöille" ei saa antaa! Lapsethan kuuluvat yhteiskunnalle, se on kapitalistiselle yhteiskunnalle, joka on ainoa oikea yhteiskunta. Se tahtoo sanoa, että lapset ja nuoriso kuuluvat porvaristolle. Lapsilla ja nuorisolla on myös tuettava tätä yhteiskuntaa. Vai aikovat ne riivatut valloittaa lastensa sielun ja mielen!

Tuollainen käsitys on "korkeinta elämänviisautta" porvariston kaikkein viheliäisimpienkin nurkkalehtien mielestä.

Mutta luokkatietoiset työläiset ja farmarit asettavat oman elämänviisautensa ja elämän julmassa kamppailussa kirkastuneen ja yhä kirkastuvan luokkatietoisuutensa vastapainoksi tuolle porvariston lasten ryöväysfilosofialle. Sillä me tiedämme, että ihmisen alkeellisimpiin oikeuksiin kuuluu istuttaa lastensa mieliin niitä aatteita, joita pitää kalliina ja oikeana. Eikä tätä oikeutta voida lastenkotien raastamisilla ja lasten kesäleirien ammuskelemisilla ja kivittämisillä pois riistää. — U. K.

Vastalauseita

PROTESTI SUOMEN VERENHIMOISILLE FASCISTIROISTOILLE JA HALLITUKSELLE.

Ne julmat konnantyöt joita jatkuvasti harjoitetaan työläisiä vastaan Suomessa ovat tulleet tietoomme tänne Canadan korpiin.

Te Suomen fascistiroistot olette pedon tavoin sortamassa röyhkeydellänne Suomen työtätekevää luokkaa.

Jälkeen luokkasodan olette pedon nautinnolla rypeneet työläisten veressä. Sorakuopilla ja vankiloilla olette pitäneet valtaa käsissänne. Teidän kätenne eivät ole entisestä työläisten verestä kuivuneet, kun raivoisan pedon lailla taas uudelleen uhrinne kurkkuun käytte. Ihmisryöstöjen, murhien ja kidutusten avulla käytte työläisten kimppuun, olette vanginneet ja kiduttaneet vallankumouksellisten työläisten eturivin miehet ja sitten lisäksi pienviljelijäin eduskuntaryhmän edustajat, olette lakkauttaneet kaikki työväen lehdet ja puoluejärjestöt ja hävittäneet niiden omaisuudet. Konnantöittenne julmuudella ei näytä olevan loppua, joten me kovasti pahoittelemme, että saatte vielä olla sivistyneen nimeä kantavain kansojen joukossa, jota ette enää ansaitse, sillä konnantyönne ovat niin suuret.

Näistä kaikista tulemme protesteeraamaan, antaen jyrkän paheksumisemme nykyiselle hallitukselle, jos sellaista Suomessa enää on, ja myöskin sitä pönkittäville sosialidemokraatielle, jotka ovat omalla tavallaan osallistuneet porvarien yhteisiin konnantöihin ja verijuhliin.

Me tulemme aina vain tiedottamaan kaikkien maitten työläisille tekojenne julmuutta. Tulemme boikoteeraamaan Suomen tuotteita kauppamarkkinoilla, tulemme työskentelemään niin, että Suomen rahalähetykset täältä tulee loppumaan työläisten taholta. Emme tahdo tukea teitä millään muotoa teidän kaameuteen osallisina.

Tulemme kaiken sen, minkä toimintamahdollisuudet myöten antavat, tukemaan ja turvaamaan Suomen sorrettua työläisjoukkoa ja kansainvälistä kommunistista puoluetta ja sen jäsenistöä.

Me tervehdimme teitä, Suomen sorrettu luokka, veljinä ja sisarina, toivottaen teille tarmokasta toimintaa sortajienne kukistamiseksi.

Alas Suomen fascistinen terrori!

Alas lapualaisterrori ja hallitus!

Alas kansan petturit, sosialidemokraatit!

Eläköön Suomen vapaustaistelijat!

Eläköön kansainvälinen kommunistipuolue!

C. K. P. Vermilion Riverin paikallisen ryhmän jäsenet.

Yleinen mielipide epäilee miltei aina hyvää työtä, mutta ei milloinkaan huonoa.

TYÖVÄEN URHEILU

Lisää yhdysvaltalaisia Kisan kansainvälisiin

Viime viikolla mainittiin jo tässä lehdessä, että Sudburyn Kisa järjestää elokuun 31 ja syyskuun 1 (työnpäivänä) päivänä kansainväliset yleisurheilukilpailut, joihin osanottajiksi tulee ulkomaalaisia. Silloin jo mainittiin Detroitin Voiman 11-miehisestä osanottajasakista. Nyt sai Kisa kirjeen Norwoodista, Mass., jossa ilmoitetaan, että ainakin viisi massalaista urheilijaa saapuu näihin kilpailuihin, joista Veikko Laakso ja Aaro Kivelä Norwoodin Yrityksestä ottavat osaa alle 18-vuoden otteluun. Samalla mainittiin kirjeessä, että Massan aluehallinto ilmoittaa toisista osanottajista, ollen m.m. tunnettu keskipitkien matkojen juoksija E. Heikkilä niiden joukossa. Massalaiset ottavat osaa m.m. lyhyeen ruotsalaiseen viestiin (400x300x200x100).

Heikkilän tuntee tämän mantereen urheilijat, samoin kuin muutkin sangen hyvin. Hänen nimissään on 400 metristä ylöspäin monta Yhdysvaltain LSU:n ennätystä. On tänä vuonna selviytynyt kaikissa kilpailuissa voittajana. Toisista osanottajista annamme heti tiedon, kun saamme siitä ilmoituksen.

Näyttää siltä, kuin näistä Kisan ensimmäisistä kansainvälisistä kilpailuista muodostuisi oikein suurottelut Yhdysvaltain toverillitoin ja Canadan TUL:n työläisurheilijain välillä. On ollut nim. puhetta jo Jokelan veljesten osanotosta näihin kilpailuihin ja odotamme vain nyt Yrityksen virallista ilmoittamista.

Canadan TUL:n alaisten seurojen tulisi nyt ottaa nämä kilpailut huomioonsa ja lähettää mahdollisimman vankka osanottajasakki, että niistä meidänkin puolestamme muodostuisi todella kansainvälisiä tasoa vastaavat.

Kehoitamme vain nyt lopuksi kaikkia pitämään mielessään kilpailumme ja saapumaan katsomaan näitä suurotteluita läheltä ja kaukaa. Toisia samanlaisia ei Canadassa ole vielä työläisurheilijoitten keskuudessa ollut, eikä kaiketi tule ennen ensi kesää olemaankaan, joten jokaisen urheilun harrastajan kannattaa saapua silloin vähän edempääkin Sudburyyn. — R. S.

Tarmola, Ont.

S. J. kokouksessa 10 p:nä elokuuta edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin. Järjestölle sanomalehtiraportteriksi valittiin Aatu Pitkänen. Luettiin S. J. Port Arthurin aluekomitean pöytäkirja 2 p:ltä kesäuuta 1930, joka hyväksyttiin. Kaikille puoluelehdille asiamieheksi valittiin Aatu Pitkänen. Luettiin C.S.J. tp. komitean kirje 18 päivältä kesäkuuta 1930, joka koski puoluelehtien levittämistä järjestön alueella, jonka johdosta päätettiin velvoittaa kaikkia S.J. jäseniä lehtiasiamiehen ohella avustamaan tilauksien hankinnassa puoluelehdille. Lausuttiin toivomuksena, että englanninkielistä lehteä tilaisivat kaikki ne henkilöt jotka voivat sitä lukea. Valittiin järjestölle 5-henkinen huvitoimikunta. Valituiksi tulivat: Oskari Väätäinen, Aino Hartikainen, Petter Pitkänen, Tiina Pitkänen ja Adolf Savolainen. Valittiin järjestön lainakirjaston hoitajaksi Mary Pursiainen. Kirjat siirtää Pursiaisen kotiin, laatii luettelon ja järjestää ne uudelleen, johon valittiin 3-henkinen toimikunta, johon valittiin: Oskari Väätäinen, Aino Pitkänen ja Adolf Savolainen.

Valittiin S.J. johtokunta, 5 henkilöä, johon tulivat: E. Smolander, A. Savolainen, J. Pursiainen, J. Jäntti ja N. Nurmi, varalle O. Väätäinen ja C. Taskinen.

Ensi lauantaina 16 p:n iltana on järjestöllämme puskatanssit hyvällä soitolla. Tämä on ympäristöläisten huomioon otettava, sillä nämä on viimeiset puskatanssit tämän kesen aikana, joita ei voida talvella saada, joten pitäisi niiden olla puoleensa vetävät.

Työhommia ei sanottavasti ole tällä ympäristöllä. Heinätyöt ovat olleet ja menneet, missä sai joku ympärillä oleva jätkäkin olla viikon tai kaksi korkeintaan. Onhan tällä kuvernementin tietyö, jonka olin unhottaa; en tiedä kuinka suurella voimalla sitä runnataan, vaan ei siinä ole tältä kontrilta olevat jätkät saaneet käsivarsiaan käyttää paksi. Näyttää siltä että saa suolivyötä vaan kiristää ja tehdä reikiä niin pitkästi kun solki tulee vastaan. — Raportteri.

Kivikoski ja Tarmola

Raportti L. ja A.W.I.U. of Canadan Kivikosken ja Tarmolan osaston kokouksesta, joka pidettiin Tarmolan haalissa t.k. 10 p. Kokouksessa oli läsnä ainoastaan 6 jäsentä. Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin. Luettiin Alfred Hautamäen lähettämä kirje, jossa kehoitetaan meidän osaston hommaamaan 50 dollarin rahaerä Neuvosto-Venäjälle Punaisen Kansainvälisen Metsä- ja Maatyöläisten kongressiin menevän unionmme edustajan K. Salon matkakulujen peittämiseksi. Kokous asian vakavasti harkittuaan päätti yksimielisesti ottaa 35 dollarin lainan mainittuun tarkoitukseen. Laina valtuutettiin ottamaan ja samalla tilittämään unionin toimistoon osaston sihteeri A. Savolainen. Laina päätettiin takaisin maksaa sitä tarkoitusta varten pidetyillä iltamilla ensitilassa.

Luettiin L. ja A.W.I.U. of C:n lähettämä kiertokirje koskeva Conmeen osaston kesäjuhlien yhteyteen järjestettyä union osastojen välistä viestinjuoksukilpailua, joka pidetään 17 p. elokuuta. Koska osanottajia ei ilmaantunut, eikä niin ollen joukkuetta saatu järjestettyä, niin osanotto kilpailuihin tälläkertaa raukesi. Seuraava kokous päätettiin pitää Arthur Rosengrenin asunnolla.

Samalla luettiin tilinpäätös osastomme kesäjuhlista, jotka pidettiin Tarmolan S.j. haalilla t.k. 2 ja 3 p. Bruttotulot olivat $257.15; menot $157.12, puhdas tulo $100.03. Tämän yhteydessä haluan lausua sydämelliset kiitokset kaikille niille toverijärjestöille ja yksityisille tovereille, jotka tavalla tai toisella ottivat osaa juhlain järjestelyssä, ohjelman suorituksessa y.m. tehtävissä. Samalla tunnen olevani kiitollisuuden velassa juhlayleisölle heidän aineellisista uhrauksistaan. Kiitän samalla niitä liikemiehiä, esim. J. Salo ja Port Arthurin Työväen Osuuskauppa, jotka muistivat lahjoituksillaan osastomme kesäjuhlia.

Osastomme kesäjuhlat jättivät jälkeensä kauniin muiston, ollen osaltaan osottamassa, että farmarit ja eri aloilla työskentelevät työläiset tuntevat yhteenkuuluvaisuuden tunteen, jota mainitut juhlat olivat osaltaan lujittamassa. Jatkukoon edelleenkin hyvä yhteisymmärrys työväenluokan keskuudessa, lujittakoon ja tiivistyköön yhteinen rintamamme taistelukuntoiseksi, joka pystyy kukistamaan tämän lahon porvarillisen yhteiskuntajärjestelmän ja tilalle rakentamaan uuden kommunistisen yhteiskunnan, jossa kaikilla työtätekevillä jäsenillä on taattu elämisen mahdollisuus.

Toverit! Tehkäämme itsellemme selväksi mille puolelle katusulkua kuulumme tulevassa luokkasodassa, jonka perusteella voitte helposti ratkasta, mitkä järjestöt ovat ne, jotka tahtovat tapella todella työväen oikeuksien puolesta. Ammatillisista järjestöistä on Canadan maa- ja metsätyöläisten järjestö, yksi sellainen järjestö, joka työskentelee Punaisen Kansainvälisen järjestön jäsenenä. Liittykää kaikki mainittujen alojen työläiset L. ja A.W.I.U. of Canadan jäseniksi, se nimi takaa, että ette kuulu väärälle puolelle mainittua sulkua, ja joka jo nykyisen yhteiskunnan vallitessa taistelee parempien palkkojen ja muiden työläisten oikeuksien puolesta.

Adolf Savolainen.

Central Patricia Mines, Ont.

Lieneekö raamuakaan nähty lehden palstoilla tältä "kultaperukalta", siksi sananen julkisuuteen.

Tämä "kulta-ahjo" sijaitsee sata mailia C.N.R:n rautatieltä pohjoiseen. Yhteytenä ainoastaan ilmailukyyti kesällä, josta komppania perii $55.50 yhtäännepäin. Miehiä töissä noin 50. Maini puhelden mukaan pitäisi "stopata" syyskuulla, joskin toisten tietojen perusteella pitäisi taas alkaa jälleen jälkeen joulun, tahi toisin sanoen jääkelin tultua, jolloin tänne alkaa traktoriliikenne Allan Waterista. Kumminkin riippunee siitä, josko täältä ja minkä arvoista "kaikkivaltiasta" löytyy, sillä ainoastaan kulta, tuo koko maailman kansojen orjuuttaja, on tämänkin komppanian osakehuijarien kannustamana tiensä löytänyt. Siis mitään yleishyödyllistä työtä täällä samoin kuin muillakaan kultakaivosseuduilla ei tehdä. Mutta nykyäänhän ei ole siitä kysymyskään, kun on huutava hätä työttömyyden seurauksena. Tänne enimmistönä komppania haalii miehiä toisilta kaivosseuduilta. Niinpä tulkoon mainituksi, että ei sopisi tänne kalliiden kyytikustannusten tähden enää lähteä, jollei tämä työmaa olisikaan kuukautta pitempi.

Huvin vuoksi tulkoon sanottua, että Suomi-heimokin on edustettuna täällä kymmenkunta miehellä ja vieläpä kahdella naisellakin, joka on harvinaista näin kaukaisilla saloilla. Mutta koska suuri on Suomen kansa, niin lähettää se kaikkialle joukkojansa. — Axe.

HIDALGO

Kohos kunnaalle kirkkomäen,
kun kansa ei mahtunut temppeliin,
ja saarnas, ja saarnasta säen,
kyyen kuuma se kimmahti ihmisiin.

Säen vapauden! Oli kansa
veri-inhassa ikeessä Espanjan,
joka kylässä puri sen ansa,
työ uhrina raippansa raatelevan

Oli Hidalgo kirkonmiesi,
oli mustatakki, mut sielussaan
helo hehkui hengen liesi
vuoks kahlitun kansan ja kärsivän maan.

Ja viittansa mustan hän viskas,
sotur olla hän tahtoi. Ja niin mukanaan
hän sorretun kansansa kiskas
verivaltaa vastahan pyövelimaan.

Oli matkassa meksikolainen,
oli intiaani ja orjakin, oi,
ja riistäjä myös kotimainen,
Joka ainoolle Hidalgon kutsu se soi.

Ja huimana kansa se ryntää,
lyö kuin rajusää varasjoukot se pois
tai kuin ajan aura se kyntää,
uus että ja ehompi Meksiko ois.

Ja voittoa ääret kun huhuu,
väet taistoon kun käyvät jo viimeiseen,
niin Hidalgo joukoille puhuu,
sotapäällikkö kansansa kamppailleen:

— Väkivallan me murskaamme hurjan,
saa vapauden niin vainottu maa.
mut silloin orjankin kurjan,
on aika jo vapaus saavuttaa.

Ei herraa eikä orjaa!
Ei hiestytettyä, hiestyttäjää!
Vaan kansaa uurasta, sorjaa
On taistomme, voittomme tunnus se tää.

Mut vauraat ne nurkuvat: Soppi
vihan vimmaa heidän se hersyttää:
— Oli järjiltänsä pappi!
Iät orjiksihan toki orjat ne jää!

Mitä vapahtuneet oli maasta,
sitä orjat tylsät ei muokanneet?
Mitä, vapaaksi moinenko saasta?
Vuoks näidenkö tässä he taistelleet? —

Ja synkkää he punoo jo juonta,
kyy petoksen liikkuu kaihessa yön,
raha kuuminta iskevi suonta
ja herpaisee niin vapaustyön.

Ja vieras kun piiskurivalta
taas hyökkää villinä vimmassaan,
maa vyöryy jo Hidalgon alta,
ja lyödään voimat nyt nousseheh maan.

Ja vanki on vainoojavallan
sotapäällikkö, pappi ja kansansa mies.
Mut kuolon kun tunsi jo hallan,
niin ylväänä seistä ja kuolla hän ties.

— Ei turhaa muodollisuutta,
noin lausui. Elää jos eellehen saan,
kapinaa taas nostatan uutta
vuoks kahlitun kansan ja kärsivän maan! —

Ja muodollisuus oli turhaa,
Hän itse se huutavi: — Ampukaa!
Hänet pyövelihuovit ne murhaa,
ja kaunihin päänsäpä korpit ne saa.

Mut kerran kun Espanja lyötiin,
kotimaiset nyt kahleet orjat ne sai,
ja kauniit sanat ne syötiin,
ja orjia orjat on vieläkin kai.

Mut viisaita vaurahat ovat:
He ikeen ja kahlehet kaunistaa:
nuo tunnottomat ja kovat
pyhimykseksi uhrinsa huudattaa!

Näet kerran vuodessa hälle
he suitsuttaa kuin koskaankaan
ei juudastyötä tälle
ois tehneet henkinä mustina maan.

On Hidalgo marttyyri kansan.
Mut raha se hälläpä ratsastaa,
kunis aika on murtua ansan
ja työltä hän marttyyrikruunun saa.

K. K.

HÄÄMUJA ENTISILTÄ AJOILTA

Kun saapuu Järjestömme (Yhdysvaltain Suomalaisen järjestön) keskusvirastoon, sitä ennen tultuaan bus-kyydillä, joka on pusertanut hikeä sellaisestakin kuin tämän kirjoittaja ja sitten eteen levitetään se tehtävä, joka pitää päättävästi suorittaa, niin alkaa tuntea hienoista haikeutta. Tehtävän työn ja tekijän mittasuhde tuntuu niin mahdottoman suurelta.

72 hyllyä täynnä näytelmäkirjallisuutta.

Siinä on topeskaa menneiltä vuosilta — jopa neljännenvuosisadan ajalta.

Kestääkö se enää?

Silmäillään, noin vain saadaksensa käteensä sen nuoranpätkän, josta lähtee kapuamaan ylös.

Siinä on "Paholaisen voittajaa", "Mustalaisruhtinatarta", "Hurjaa Lolaa" ja sen sellaista. Tunnemme ne. Moni proletaarimme on, noita näytöksiä katsellessaan tuntenut kuvotusta ja kirjoittanut karkean kirjeen jollekulle, jonka on arvellut olleen lähinnä syyllisen tämänkaltaisen tuotannon syntyyn. Sehän oli toisen aikakauden kirjallisuutta. Nyt elämme kolmannessa. Myrskykellon äänen kuulee kuka tahansa. Mutta — tunnustakaamme virhe — meidän näytelmäkirjallisuutemme suurin osa ei tunne muutosta. Siinä sitä lojuu — teräshyllyissä, ikäänkuin teräksiseen haarniskaan koteloituneena, uhmaten, että etpäs ota pikku mies, henkeä tästä kuomakunnasta.

Tai sitten sellaisia näytelmiä, joissa sotketaan kysymyksiämme.

Eräs työläiskirjailija heltyy näytelmänsä henkilöihin, niin, että unohtaa luokkasuhteet. Hän naittaa rikkaan tahtailijan tyttären agitaattorille. Päättäjäisiksi annettu yleinen perhesopu sovittaa luokkaristiriidat — ja se on sitten "työväennäytelmä".

Toinen on taas virvoittanut itseään toisenlaisella luokkapetoksella. Hän kuvaa taistelua työn ja pääoman välillä, vetää verstaasta rehdin työläisen hienoston konjakkikemuihin. Siellä verstaiden mies kohtaa nylkijänsä, tehtailijan. Tämä on hieno, tarjoaa muhkean sikaarin. Heltyy siinä muka mies ja alkaa "ymmärtää", että sittenkin taitaa olla niin, että tuo kapitalisti on parempi kuin kuvataan — ja painuu, rinta pystyssä, raatamaan tehtailijan ja hänen hienon siipikarjansa hyväksi. Puistattaa tuollainen.

Romantismia ja sentimentaalisuutta, kyyneleitä, haikeutta sisältää seuraava hylly. Kun kapitalismi ei anna loukata ideologiaansa, niin silloin pakenee "kapinallinen" kapitalistisen ideologian kynärenki romantismiin ja hersyttää kyyneleitä, muuttaen luokkavihan kyyneleiksi. Beethovenin häämarssi saa sitten sovittaa loppurja. Tai asettaa hän henkilönsä, työläismiehenkin laulamaan kapitalistista loilotusta — musiikkia lisäksi syystä, että elleivät sanat kuiviltaan pysy mielessä, niin pistetäänpä musiikkia joukkoon.

Muistan erään ruotsalaisen maatalouskirjailijan nimeltä Rösiö. Tulee mieleen, kun katselee hyllyjämme, hänkin. Hän oli agronoomi. Mutta samalla kova taantumuksellinen, herraa pelkäävä mies.

Agronoomi kirjoittaa tavallisesti eräästä kullasta, jota vedetään pellolle. Tämä mies kirjoitti siis tästä aineesta, koskapa hän oli sitä varten itsensä kasvattanut. Hän liehtoi noihin haiseviin läjiin uuden hengen, piti niitä maan pankkina, kehotti nostamaan hattua niille ja lopuksi huudahti: jumala siunatkoon pellon lantaa ja kuningasta. Tämä kielevä, viekas lurjus osasi kuljettaa kapitalistisen ideologian puheessaan peltojen lannoituksesta ja itse siinä tarvittavasta alkuaineesta. Tällä tavalla kapitalismi osaa aatemaailmaansa ilmoittaa, sillä kun on siihen vanha ja hyvä masiina — jota meillä ei ole.

Lisäksi: Kiven "Seitsemän veljestä" on saanut seurakseen epäilyttäviä sänkykamarijuttuja, Molieren näytelmät ("Porvari aatelimiehenä") ovat saaneet seurakseen äitelliä herrojen naissalametsästysnäytelmiä.

Mutta toisaalta tulee eteen todellisia kumousnäytelmiä.

Kainosti on tekijä monessa tapauksessa jättänyt nimensä pois tai käyttänyt vain nimikirjaimia. Oikokirjotuksen laita on niin ja näin, eikä ole korjaajaakaan vaivautunut auttelemaan, mutta aate on hyvä, toisinaan vaisto on opettanut suorastaan mestarillisesti käyttämään juontakin. Tyypit ovat kumouksen suuria jättiläisiä, moukarimiehiä, teräksisiä naisluonteita.

Huokaamme jälleen tuon hyllyn luona:

Tästä kasasta täytyy poistaa tuo vanha, yliellänyt, turmeleva, aatepohjaamme vääristävä törky.

Käyköhän ikäväksi jollekulle, jos tuota roskaa ei enää annettaisikaan.

Mahdollisesti siellä täällä joku entinen madonna "paholaisen voittajasta" voi päästää hätähuudon, joku sankari Eerikki Pukesta päästää karskin, deklamoidun kirouksen, kun häneltä on riistetty töyhtöhattu ja sankarivlikset. Ja siellä täällä joku ikäneito, jonka esitykset ihastuttivat katsomoa pari vuosikymmentä sitten ja joku rakastettava perheenäiti, jonka leveille hartioille sopi niin mainiosti kahdeksantoista vuotiaan morsiamen harso voi nostaa metelliä ja ihmetellä uutta aikaa ja uusia "kotkotuksia", joita se tuo tullessaan; haikeasti muistellen aikaa, jolloin katsomo lappasi kämmenpohjia yhteen "mustalaisruhtinattarille" ja muille sellaisille.

Mutta ei auta.

Uusi aika on tullut ja nopean käänteen aika lisäksi.

Tuo luja teräshylly, jossa tämä entisyytemme tuijottaa meitä, voinee päästää helpotuksen huokauksen, kun se vapautuu tästä tuotannosta ja saa tilalle vallankumouksellisen työväen toimintojen mukaista, mitantäyttävää tavaraa. Emme tarvitse kuvauksia pukevan rahvaanomaisista Suomen maalaisisännistä ("Tukkijoella") emmekä jalomielisistä poliisituomareista, emmekä "luokkataistelusta", jonka sovittaa häämarssi, vaan tarvitsemme kuvauksia, jotka kohottavat taisteluun "ikäänkuin osottavat peilikuvaa aikakaudelle", kuten Hamlet sanoo. Mahdollisesti jotkut nuo entisvuosien primadonnamme tuntevat kärsivänsä vääryyttä. Mutta vastaamme: nuoret voimat esille!

Mahdollisesti joku näytelmäseurojemme johtajista tuntee suunnanmuutoksessa vaikeuksia itselleen, ei jaksa tehdä käännöstä.

Vastaamme: tilalle kollektiivisuutta, yhteistoimintaa — enemmän rasvanahkaisia tilalle, niille työ eteen sekä linja selväksi.

Kirjallisuntemme tulee seurata taisteluitamme — ei perässä, vaan edellä.

Taiteemme tulee kulkea edessä, senkin.

Emme tarvitse tuota primadonnataidetta, emme kukkoilevia prinssipoikia — vaan tarvitsemme taidetta, joka sitoo itsensä luokkataisteluihin, selostaa, auttaa, sähköistää meitä taisteluun. Mitäpä meille kuuluu jos joku ruhtinas Orlow on haljeta mielenkiinnosta johonkin naasikkaan! Mitä tekemistä meillä on jonkun prinsessan sydämentuskilla?

Nuo hyllyt siivotaan.

Mutta se vie aikaa.

Mutta se siivoaminen toimitetaan kuitenkin siinä nopeudessa kuin on mahdollista.

Siinä työssä, tiedämme sen, on toimistomme mukana Amerikan valistunein, luokkataistelua kannattava työläisaines.

Kalle Rissanen.

MAATALOUS

Hyvä pienviljelijäemäntä – tuhattaituri

Jokaisella ihmisellä on omat harrastuksensa ja niin myöskin työaloista joku erikoinen, mikä häntä eniten kiinnostaa. Luonnollisesti on jokaisella emännälläkin laajalla työkentällänsä joku erikoinen ala, jossa työskentelyä hän pitää erikoisen mieleisenä, johon hänellä on luontaisia taipumuksia ja jonka hoitamisessa hän näin ollen myös saavuttaa erikoisen hyvän ammattitaidon. Yksi harrastaa erikoisesti karjataloutta, toinen kananhoitoa, kolmas ruoanlaittoa, joku taas on aivan erikoinen käsityöihminen.

Luonnollistahan on, että jokainen käyttää mahdollisuuksiensa mukaan erikoistaipumuksia kotinsa ja ehkä muidenkin hyväksi. Mutta vaikkakin emännän taipumukset ja harrastukset olisivatkin näin kohdistetut yhdelle taloutensa haaralle, ei hän silti saa laiminlyödä toisiakaan työalojaan, eikä myöskään laiminlyödä taitonsa kehittämistä ja harrastuksensa kasvattamista näilläkään aloilla. Varsinkin on pienviljelijäemännän, joka ei, kuten suurempien talojen emännät, voi palkata itselleen ammattitaitoisia apulaisia, mahdollisimman paljon kehitettävä itseään "tuhattaituriksi" laajalla työvainiollaan.

Pienviljelijäemännältä vaaditaan siis harrastuksiensa jakamista paljon enemmän kuin monelta muulta ihmiseltä.

Naiset eivät yleensä ole keksijäeikä tutkijaluonteita, ja siitä johtuu, että kun he ovat saavuttaneet taidon jollakin työalalla, se heille riittää, eivätkä he silloin ole erikoisen halukkaita antautumaan toisen alan oppimiseen. Johtuneeko sitten arkuudesta tai tyhmästä kunnianhimosta se, että kun on taitava tekijä jollakin alalla ei ole halua osoittaa typeryyttään ja taitamattomuuttaan toisella alalla. Niinpä useinkin jos emäntä on taitava "karjaihminen", huomaten onnistuvansa hyvin karjanhoidossaan, hän ei ole erikoisen halukas opettelemaan käsitöitä. Mutta pikkutilan emännältä talous vaatii, että hän harjaantuu myös "käsityöihmiseksi", vaikka se olisikin hänelle "vasten luontoa". Ainakin senverran täytyy hänen siihen harjantua, että pystyy paikkaamaan ja parsimaan, mutta useimmassa tapauksessa myöskin ompelemaan yksinkertaisemmat vaatteet. Parempi tietysti kuta taitavampi hän tälläkin alalla olisi.

Mutta vaikka meistä tuntuisikin aivan mahdottomalta, jopa vastenmieliseltäkin jonkun uuden työalan oppiminen, niin lujalla tahdonvoimalla saa aina paljon aikaan. Ja tahtoa voimme itsellemme kasvattaa. Elämä ja lähimäisten kohtalot osoittavat meille useinkin, että ihminen pystyy enempään kuin hän itse luuleekaan — jos hänellä vain on kylliksi tahtoa.

Erään pikkutilan nykyisin taitava emäntä kertoi, että hän, joutuessaan kaupunkilaisneitosesta pikkutilan emännäksi, ei osannut edes erottaa lehmää hiehosta, eikä tietystikään ollut koskaan elämässään lypsänyt. Nyt, jo muutaman vuoden perästä, hän on hyvä pikkutilan emäntä ja erikoisen taitava ja innostunut karjanhoitaja. Mutta hänellä olikin ollut luja tahto oppia uusi työalansa. Hän ei ollut hävennyt osoittaa taitamattomuuttaan, vaan oli rohkeasti opetellut kaikkeen kysellen neuvoa, harjoitellen, lukien ja kaikin tavoin opiskellen.

Entä kuin moni pienviljelijäemäntä onkaan, leskeksi jäätyään, pienten lastensa ainoana turvana saanut oppia harrastamaan varsinaisia miesten maanviljelystöitäkin? Emännän on yhtäkkiä täytynyt tulla maanviljelijäksikin ja onnistuakseen elämäntaistelussaan hänen on täytynyt harrastaa uutta työalaansa oppiakseen siinä taitavaksi. Ja lujalla tahdolla hän siinä onnistuu.

Mutta sellainen ihminen, ken ei tahdo harrastaa kohtalon hänelle antamaan työalaa, myös epäonnistuu siinä useimmiten. Elämä on sellainen. Mielellänsä hän kyllä silloin syyttää kovaa kohtaloaan, eikä omaa itseään ja harrastuksensa puutetta.

Erään pikkutilan emäntä ei harrastanut karjanhoitoa. "Se on niin likaista työtä". "Se on sellaista rähjäämistä, en minä sitä viitsi". Hän piti kotinsa siistinä ja miellyttävänä, hän oli taitava kotitalousihminen, mutta karjanhoitoa hän ei harrastanut, eikä tahtonutkaan harrastaa. Ja hyvällä alulla oleva pikkutila meni nurin, sillä se oli liian pieni, jotta siihen olisi voinut palkata karjakon ja mitenkä voisi pikkutila kannattaa ellei ole karjaa, sikoja ja kanoja?

Ei auta siis pikkutilan emännän erikoistua vain sille työalalle, jota hän eniten harrastaa, ja johon hän tuntee omaavansa eniten taipumuksia. Hänen täytyy päinvastoin monipuolistua ja koettaa saavuttaa kaikilla työalansa eri haaroilla mahdollisimman suurta taitoa. Hyvä pikkutilan emäntä on todella tuhattaituri.

Pellervossa Maiju Gebhard.

AMERIKAN SUURIMMAT KAUPUNGIT

Vaikka tämä viidestoista kymmenvuotinen sensus Amerikassa oli suurin tilastollinen tietonotto mitä täällä millään alalla on yritetty, saatetaan nyt jo otaksua, että numerotiedot saadaan lopullisesti selville rekordiajassa. Paikallisilla tietojen ottajilla on oikeus antaa ennakkotietoja kultakin seudulta niin pian kun saavat numeronsa lasketuksi, vaikka lopulliset tiedot annetaan virallisesti Washingtonista. Siten saattaa mennä kuukausiakin ennenkuin viralliset tiedot saapuvat kokonaisuudessaan, vaikkakin on aletttu antaa tietoja huomatuimpien kaupunkien väkiluvuista niin pian kun sensusvirastossa on saatu listat lasketuksi.

Vuoden 1920 sensuksessa oli Yhdysvalloissa kolme miljoonakaupunkia, nimittäin New York, Chicago ja Philadelphia. Nyt kymmenen vuoden kuluessa on saatu kaksi lisää, nimittäin Detroit ja Los Angeles. Näiden miljoonakaupunkien väkiluku on kunkin hyvän joukon sen miljoonamäärän ylitse, joka merkitsee niiden miljoonarajaa. Niinpä New Yorkin väkiluku lähentelee seitsemää miljoonaa, Chicagon on yli puolineljättä miljoonaa, Philadelphian lähimaille kaksi miljoonaa, Detroitin yli puolitoista miljoonaa ja Los Angelesin lähelle miljoona ja neljännes.

Lähelle miljoonamerkkiä on useita kaupunkeja ja viitisenkolmatta niitä joissa on yli neljännesmiljoonan.

New Yorkin asukasluku ei päässyt varsin seitsemään miljoonaan. Mutta newyorkilaiset viittaavat siihen, että jos otetaan New Yorkin City Hall keskipisteeksi ja vedetään ympyrä, jonka säde on 40 mailia, saadaan "Suur-New York", jonka alueella asuu 11 miljoonaa ihmistä. Tuo suurkaupungin alue on pinta-alaltaan 3,765 mailia ja sitä on aletttu suunnitella tulevaisuuden New Yorkiksi, sillä luonnon pakosta kasvaa New Yorkin alue yhtämittaa sen vuoksi, että se yhä enemmän muuttuu Amerikan tuotteiden vientiväylän määrääväksi tekijäksi.

New Yorkin kaupunki tulee muuttumaan maailman suurimmaksi kaupungiksi ja säilyttämään tuon asemansa, sillä kilpailua ei siinä suhteessa synny täällä, ja Lontoo ei enää kasva samassa suhteessa kuin New York. New Yorkin valtion asukasluku on nyt 12,602,000, jota määrää ei voi mikään muu valtio Yhdysvalloissa osoittaa.

New Yorkista suunnitellaan vähitellen uudenaikaista suurkaupunkia, jossa ihmeelliset kulkulaitokset kulettavat asukkaita kymmenien mailien takaa keskusliikepaikkoihin. Varsinainen asutus siirtyy vähitellen yhä kauemmaksi ja liikehuoneet ja tehtaat valtaavat ne alat, joilla on ollut mahtavimmat yksityisasunnot. Sellaista on jo suuressa määrin tapahtunut ja kehitys kulkee edelleenkin samaan suuntaan, sillä New York tulee pysymään maailman rahakeskuksena ja myöskin Amerikan viennin tärkeimpänä satamana, jota yhä suurennetaan ja laajennetaan sikäli kun meriliikenne suurenee.

New York tulee suunnitelman mukaan muodostumaan maailman pääkaupungiksi josta annetaan rahaelämän määräykset kautta maapallon. Näin suunnitellaan ja kehitys on viittaamassa siihen, että niin tulee käymäänkin. — F.L.I.S.

Tilatkaa Vapaus

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 senttiä ja seisovista 25 senttiä kerralta.

Tähän osaan tarkotetut ilmotukset on ilmottajan tai ilmotuksen tuojan merkittävä PAIKALLIS-ILMOTUS.

SUDBURY, ONT.

FRED LEE, PESULAITOS, POIKA-talon vieressä Sudburyssa. Hyvä työ ja halvat hinnat. Puhelin 865. Pesuvaatteet haetaan kun ilmotetaan puhelimella ja toimitetaan puhtaana takaisin.

PORT ARTHUR, ONT.

PAPPA HILLMANIN KENKIEN korjausliike, 101 S. Vindermere Ave., Port Arthur, Ont.

FORT WILLIAM,

C. A. STENBACK, VÄLITTÄÄ ostajille ensiluokan lihaa Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE SIMPSON Tailors liikkeestä. 529 Simpson St., puhelin S. 1185. M Maine ja S Väyrynen.

DR. J. S. STRACHAN, HAMMASlääkäri, puhelin S. 370. Victoria Block, Fort William.

MONTREAL, QUE.

RAUHAN TUOMARI E. HELSberg (Commissioner of the Superior Court). Lakiasioita, asiakirjoja, lainopillisia neuvoja, käännöstyötä, virallisesti leimataan asiakirjoja, oikeudessa tulkkina, myöskin palovakuutuksia. 926 St. Monique St. Puhelin Harbor 8336, Montreal, P. Q.

TIMMINS, ONT.

JIMMS HOOKER and DREW, VAkuutuksia ja kiinteimistöjä Dominion Bank Building, Timmins, Ont. — Morketteja, lainoja, bondeja ja vakuutuksia. (P

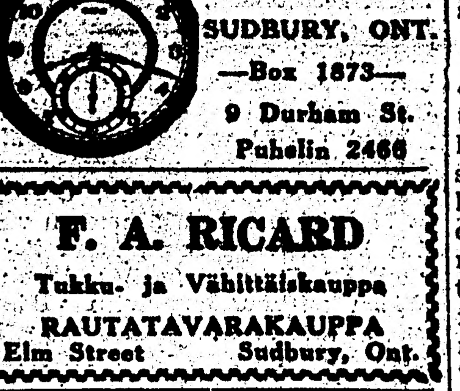

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.
Puhelin 2466

F. A. RICARD
Tukku- ja Vähittäiskauppa
RAUTATAVARAKAUPPA
Elm Street — Sudbury, Ont.

KYYNY- KELLO JA KULTA SEPPÄ
115 Robertson Street,
Fort William

Suletttuja ja avonaisia autoja saatavana.
Puhelin 121
YELLOW TAXI
Yöllä ja päivällä
Walter Luoma, Sudbury

Sappitauti

on viime vuosina syystä ta' toisesta näyttänyt suuresti lisääntyvän Amerikassa.

Sen oireet ovat: Yhtämittainen vatsan kovettuminen . . . Päivittäinen päänsärky . . . Vatsan täyteläisyys, yleinen kipu syöntiaikojen välillä, sekä unettomuus, ja tuskaa sydämen kohdalla.

Tämä taas, ajan mittaan, voi aikaansaada verisuonten kalkkiutumisen ja korkean verenpaineen, sekä ennenaikaisen vanhuuden.

Apteekkari Lignell on nyt valmentanut lääkkeen siihen nimeltä "Sappi lääke" No. 33.

Täysi hoito lähetetään postivapaasti, hinta $2.50.

—Lignellin Apteekki on suurin—
P. A. LIGNELL C., Superior, Wis.
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA

NIEMI & VALKEAPÄÄ

Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

Passin Autokorjaamo

Otamme vastaan kaikkea autoalaan kuuluvaa työtä.

2678 Danforth Ave.
TORONTO
Domestic gasoliiniaseman yhteydessä
Puhelin Grover 0122

Sudbury

PALVELIJATARYHDISTYKSEN KOKOUS

tänään, perjantaina, klo 8 illalla. Kaikki jäsenet kokoukseen.

CO-OPTASIN JOHTOKUNNAN KOKOUS

pidetään maanantain tk. 18 p:n iltana kaupassa.

CTUL SUOMALAISEN JAOSTON

liittotoimikunnan kokous tänä iltana klo 7.30 haalilla. Kaikkien liittotoimikunnan jäsenten läsnäolo välttämätön.

"RANTALAN VELJESTEN KOTIRISTI"

harjoitus tänään kello 8 illalla.

HUOMENILLALLA SOITTOKUNNAN TANSSIT

Soittokunta on harjoitellut tanssikappaleita viime aikoina ahkerasti. Nuottejakin on tilattu Amerikan puolelta (aivan kuumina painosta). Tarkoitus on toimeenpanna semmoiset hypyt huomenillalla, että rymy kuuluu vanhaan maahan asti. Siis varataanpa kaikin Liberty haali määränpääksi lauantaina!

SOITTOKUNNAN TANSSISOITON

harjoitus tänä (perjantai-)iltana kello 7:män.

Viulujen, pianistin ja sellon soittajien pyydetään saapumaan myöskin.

SOITTOKUNNAN TANSSIT

huomenillalla. Soittokuntamme ei ole koskaan yrittänyt pitää tanssia omiin nimiinsä. Mutta nyt se uskaltaa haastaa kaikki nuoret ja vanhat tulemaan Liberty-haalille lauantai-iltana ja viettämään yhden rattoisimmista huvitilaisuuksista. Siellä ei tule olemaan mitään muuta kuin tanssia ja taas tanssia. Siellä soi nyky- ja vanhan ajan tanssin säveleet yhtenä vyörynä kello 9—12 yöllä.

E. PUKKILALLE

on kiireellinen kirje Vapauden kirjakaupassa.

PIONEERIKURSSIEN

lopettajaiset pidetään Long Laken haalilla ensi sunnuntaina. Ohjelma on monipuolinen, jonka esittävät pioneerit itse. Lopuksi on tanssia. Muistakaahan niin lasten vanhemmat kuin muutkin saapua oikein suurella joukolla pioneeriemme kesäleirin lopettajaistilaisuuteen.

PARINA VIIME PÄIVÄNÄ

on pidätetty taas tavallista enempi työnhakemisessa liikuskelevia miehiä rautateiden varsilta. Oikeudessa on useita päästetty menemään kehoituksilla pudistaa tämän uuden kaupungin tomut mahdollisimman pian jaloistaan. Muutamat taas ovat saaneet maksaa 2 dollarin sakon, jotkut taas saaneet kymmenuksen kuuluisaan Burwashin "lepokotiin" (kuten oikeudessa usein kuulee mainittavan) vaikka ainoa rikos on työnpuute, mikä on karkoittanut tuhansia kunnollisia työläisiä asuinsijoiltaan.

PALOKUNTA SUURENEE

Sudburyn palokuntaan on valtuusto antanut luvan ottaa 4 uutta miestä. Palkallisten palokuntalaisten lukumäärä tulee Sudburyssa näinollen kohoamaan 16 mieheen. Semmoisenaankin väittävät asianomaiset Sudburyn palokunnan olevan mieslukuun nähden jälellä toisista samankokoisista kaupungeista.

LORNE-KADUN VARRELLE

C. P. R. radan viereiselle varastoalueelle on Graves Bigwood Lumber Co. saanut luvan rakentaa 3 varastohuonetta ja hiilivarastoja. Nämä varastohuoneet tulevat tehtäviksi galvaniseeratusta raudasta ja ottaa vain muutaman päivän ajan niiden pystyttäminen.

LISÄYS KUTSUUN

Sudburyn Kisan kansainvälisten kilpailujen kutsusta oli jäänyt pois seiväshyppy, joten pyydetään seurojen ottamaan tämä lisäys huomioon.

V.- ja U.-seura Kisa.

KISAN URHEILIJAT BEAVER LAKELLE

Sylvi Mäkynen, Toini Koskela, A. Kangas, A. Tamminen, Hj. Hemminki, Y. Mäkinen, A. Heiskanen, P. Häkkinen, P. Jansson, P. Lähde ja J. Autio pyydetään tulemaan sunnuntai-aamuna klo puoli 10 täsmälleen haalin luo, josta autot vie teidät Beaver Lakelle kilpailuun.

Huom.! Kaikkien on mentävä kun on ilmoitettu. — Sihteeri.

ST. LOUIS, Mo., elok. 13. — Dale Jackson ja Forest O,Brine sivuuttivat kello 7.11 illalla 561:nen tuntinsa ilmassa, ollen tällöin 11 tuntia edellä entistä Hunter veljesten saavutusta, mikä oli 553 t. 40 m. Pojilla on tarkoitus saavuttaa 1000 tunnin kestävyyslento saavutus.

KIITOS

Kiitän Creighton tovereita siitä matka-avustuksesta, jonka he minulle lähtiessäni lahjoittivat. Erittäinkin kiitos kerääjille. Lahjoitettu summa oli $35.00.

Sudbury, elok. 14 p. 1930.
Amanda Johnson.

MUSTI

Kirj. I—o.

Simo Hotinen ei ollut mikään metsästäjä. Kalastus oli kesäisin hänen lempitoimensa. Talvellakin tarttui hän pyssyyn vain ikävän tullen ja kuljeskeli koiransa kanssa synkissä Karjalan metsissä.

Veljensä Nikolai sensijaan oli kiihkeä metsästäjä, omisti parhaat metsäkoirat koko alueella ja erinomaisen kiväärin. Nikolain kuoltua peri Simo sekä koirat että kiväärin, mutta metsämiehen vertä eihän silti saanut.

Koirilla oli ikävä uuden isäntänsä luona. Pian ne yksi toisensa perään karkasivat. Vaan juro Musti jäi jälelle. Nikolain perut, mökin seinällä riippuva kivääri, metsästyslaukku, hirvennahkainen puoliturkki sekä nurkassa seisova suksipari sitoivat sen taloon. Loikoen portilla murisi se kumeasti ohikulkijoille ja katseli kaihoten etäistä, vihreää metsää. Suupielet väristen veti se sisäänsä sieltä kantautuvia, raikkaita tuoksuja.

Raskaasti huoahtaen laski se toisinaan kiilanmuotoisen sudenpäänsä mahtaville käpälilleen ja alkoi uinailla. Ellei sitä tällöin pitkään aikaan kukaan häirinnyt, vaipui se levottomaan uneen. Unissaan se julmasti haukahteli, paljasti suunnattomat, hohtavat valkoiset hampaansa käpäliensä nopeasti liikahdellessa edestakaisin. Rauhoituttuaan heilutteli se tuuheata, kiemuraista häntäänsä. Häntä olikin melkein ainoa, mikä eroitti Mustin sudesta. Kokoonsakin nähden oli Musti karjalaisen suden tarkka kopio.

Mustin jokapäiväisiin tarpeisiin kuului käydä kerran pari nuuskimassa Nikolain entisiä varusteita. Muuten vietti se aikansa portilla ikävöiden ja uinaillen.

Paljon olikin Mustilla uneksittavaa entisessä elämässään. Nikolain ainaisena kumppanina oli se samoillut laajalti Karjalan korpia, venynyt kolkon Imandran rannoilla, tehnyt junamatkoja aina Muurmanniin asti. Nuo matkat olivat olleet kaikkein vaikeimmat. Pilettittömänä matkustajana oli Mustin aina täytynyt huomaamatta livahtaa vaunuun, istua hiiskahtamatta jossain penkin alla, säkin takana. Vasta poistuessaan vaunusta Nikolain jälessä saattoi se uhmaten näyttää junailijalle hammasriviään.

Metsästyksessä Musti oli monipuolinen ja taitava. Paitsi pienempiä tehtäviä osasi se etsiä kätköpaikastaan lymyilevän ilveksen ja ajaa karhun pesästään. Karhunajossa ei Mustilla ollutkaan vertaista. Tuulen alta pääsi se aina huomaamatta vihollisensa kimppuun. Rohkeilla, salamannopeilla hyökkäyksillään piti se karhun puolustusasemassa, josta Nikolain oli se helppo tarkalla laukauksella lopettaa.

Lukemattomia urotöitä oli Musti elämänsä varrella kerinnyt tekemään ja oli niistä laajalti kuuluisa.

II.

Tuli syksy. Puiden lehtiverho kellastui ja varisi. Tiheimmätkin vesakot alkoivat näyttää alastomilta. Ainoastaan männyt ja kuuset säilyttivät entisen tummanvihreän pukunsa. Yöt kävivät kylmiksi ja taivaalle lehahti hetkeksi revontulten loimu.

Eräänä tällaisena syyspäivänä päätti Simo lähteä kymmenen virstan' päässä asuvan ystävänsä luo perimään vanhaa velkaansa ja ostamaan lohiuistimia, joita tämä oli tuonut Petroskoista. Omat uistimensa oli Simo hukannut juopotteluretkellään ja vaimonsa Mari motkotti niistä aamusta iltaan. Simo latasi veljensä Nikolain kiväärin, pani kaiken varalta yhden patruunan taskuunsa, heitti kiväärin selkäänsä ja lähti kiroillen ja noituen kotoaan. Nähtyään portilla lojuilevan Mustin, päätti hän ottaa sen mukaansa.

Musti tunsi isäntänsä selässä Nikolain kiväärin, heilautti jonkun kerran häntäänsä ja lähti laukkaamaan edeltäpäin.

Kuljettuaan pari virstaa joen rantaa, poikkesi Simo metsään. Hän aikoi oikaista kulkemalla taivitietä. Sitä pitkin hän joka vuosi veti metsästä polttopuunsa. Oikotietä oli vaikeampi kulkea kuin joen rantaa. Suunnasta ei voinut erehtyä, sillä talvitie kulki jyrkän harjanteen juurella.

Simo tiesi harjanteen päättyvän pienen järven rantaan. Kaarrettuaan järven alkoi sen toiselta rannalta hakattu rajalinja. Sitä pitkin kulkemalla pääsi jälleen joelle. Vielä virsta joen rantaa ja hän oli perillä.

Tuossa olikin jo tuttu järvi ja sen toisella rannalla näkyi rajalinja. Järveltä puhalsi raikas tuuli ja virkisti väsähtänyttä Simoa. Mitä Mustiin tuli, sai ensimäinen tuulenhenkäys sen pysähtymään paikalleen kuin kivettyneenä. Jokainen karvansa aina hännänpäähän asti nousi pystyyn, silmäteränsä laajenivat ja hammasrivinsä paljastui. Sen jälkeen otti koira pari pitkää hyppyä ja katosi äänettömänä näkyvistä. Jonkun sekunnin kuluttua katkaisi metsän hiljaisuuden raivokas haukunta. Musti oli vainunnut pedon ja käynyt sen kimppuun.

Koneellisesti otti Simo selästään kiväärin ja kiirehti koiran avuksi. Hetken kuljettuaan näki hän vähäisellä metsäaukealla puolukanvarsien keskellä jättiläiskokoisen karhun, joka suunnattomalla käpälällään koetti tavoittaa nopeasti ympärillään kieppuvaa koiraa. Kuin unessa näki Simo karhun kohoavan takajaloilleen ja vyöryvän nopeasti häntä itseään kohden. Kylmä hiki kohosi hänen otsalleen. Karhu istahti maahan ja koetti uudelleen pyydystää saavuttamatonta Mustia, joka pari kertaa oli ennättänyt purasta sitä pakaroihin ja senjälkeen hypähtää syrjään. Karhu nousi uudelleen, ja painautui istumaan kaatunutta puunrunkoa vastaan. Kun Musti ei enään voinut käydä karhun kimppuun takaapäin, alkoi se ahdistaa sitä edestä ja sivuilta. Simo nosti kiväärinsä, tähtäsi ja laukasi, mutta näki savun läpi karhun seisovan edelleen takajaloillaan ja häätävän luotaan vimmastunutta koiraa. Laukauksensa ammuttuaan valtasi Simon silmitön pelko. Hän kääntyi juoksemaan takaisin joelle ja pudotti lakkinsa kaivaessaan taskustaan varapatruunaa. Ellei hän olisi ollut pelkuri, olisi hän huomannut, että laukauksensa johdosta karhun liikkeet tulivat omituisiksi, ikäänkuin se olisi koneellisesti heilutellut käpäliään torjuessaan luotaan ärhentelevää koiraa.

Mutta Simo ei älynnyt mitään kaikesta tästä. Karhun karjunta kaikui uhkaavana hänen korviinsa ja juostessaan putosi kiväärikin hänen kädestään. Joen rantaan päästyään oli hän äärimmäisen väsynyt ja kauttaaltaan hien peitossa. Vasta nyt hän huomasi, ettei karhu seurannutkaan häntä. Simoa alkoi harmittaa harhalaukauksensa ja että oli jättänyt pulaan uljaan Mustin. — Musti on mennyttä, — tuumi hän itsekseen ja tallusteli kiroillen kotiinsa. Sisimmässään häpesi Simo pelkuruuttaan ja alkoi heti miettiä, kuinka saisi asian järjestetyksi siten, ettei kukaan pääsisi selville tapahtumasta. Jos kylä saisi tietää, että hän sellaisen koiran kuin Mustin kanssa oli päässyt karhun karkuun, joutuisi hän naurunalaiseksi koko loppuiäkseen.

III.

Kotimatkalla oli Simon pari kertaa vetäydyttävä pensaikon suojaan, jotteivät ohikulkijat olisi huomanneet häntä moisessa asussa. Salaa livahti hän tupaan. Marin ollessa pihalla ja heittäytyi heti vuoteelleen riisumatta edes saappaita jaloistaan. Vaimonsa arveli hänen olevan pahalla tuulella eikä kysynyt häneltä mitään. Vasta illan tullen veti Simo saappaat jaloistaan, riisui vaatteet päältään ja kävi synkkänä makuulle. Vaimonsa kehoitukseen käydä illalliselle vastasi hän vain päätänsä pudistamalla.

Syötyään ja korjattuaan pöydän lähti Mari sulkemaan ovea yöksi ja kuuli sen takana koiran valittavaa vinkumista. Hän avasi oven ja näki lampunvalossa Mustin, mutta minkälaisena! Se oli kauttaaltaan veren vallassa, takapuoli yhtenä suurena haavana, kaunis kippurainen häntä riekaleina ja toinen takakäpälä laahasi hervottomana maata. Todennäköisesti oli karhu kuolinkamppailussaan onnistunut saaman syleilyynsä varomattomaksi käyneen koiran.

Lamppu alkoi vapista Marin kädessä ja hän heitti epäluuloisen silmäyksen nukkuvaan Simoon puuhatessaan koiran ympärillä. Mari ymmärsi, että oli olemassa jokin yhteys miehensä oudon käyttäytymisen ja Mustin haavoittumisen välillä. Tuumien tätä hän koetti, mikäli voi, lievittää koiran kärsimyksiä. Miestään herättämättä hän nosti koiran uunin vieressä olevalle käislamatolle, valeli kylmällä vedellä sen haavoja ja antoi sille juoda. Ahnaasti lotkasi Musti jonkun kulauksen vettä, nuolasi emäntänsä kättä ja hiljeni paikalleen valittaen silloin tällöin. Mari pudisti päätään, seisoi hetken äänetönnä koiran vieressä ja alkoi senjälkeen hitaasti riisuutua. Sammutettuaan lampun nousi hän uunin päälle, mutta ei voinut pitkään aikaan saada unta.

Puolenyön aikaan heräsi Mari kovaan jysähdykseen ja särkyvien astioiden kalinaan. Alhaalta permannolta kuului raivoisaa temmellystä, huokauksia ja korinaa. Joka jäsen vavisten kuunteli Mari kauhistuneena ymmärtämättä lainkaan, mitä tapahtui. Vedettyään hiukan vaatetta ylleen hän kapusi alas permannolle ja painautui seinää vasten. Kooten kaiken tahdonvoimansa alkoi hän etsiä tulitikkuja ja hirveän mellastuksen edelleen riehuessa sai vihdoin lampun sytytettyä. Sen valossa avautui hänen eteensä kauhea näky. Pöytä astioineen ja samovaarineen oli nurin, keskellä permantoa sängystä vedetyn patjan, peitteen ja tyynyjen välissä reuhtoi Simo pitkänään. Silmänsä olivat päästä pullollaan, toisella kädellään puristi hän suonenvedontapaisesti turkista Mustia, joka hampaineen oli iskeytynyt hänen kurkkuunsa, toisella kädellään hän jakeli heikkoja, tarkoituksettomia iskuja koiran leveään otsaan. pari kertaa kohotti Simo jalkansa koukkuun koettaen nousta pystyyn. Hän pääsi vain siirtymään sivuun puolen arssinan verran laahaten mukanaan kurkussaan roikkuvaa koiraa.

Kun Mari vihdoinkin täydelleen tointui ja syöksyi eroittamaan vihollisia toisistaan, huomasi hän Simon ruumiin nytkähtelevän kuolinkamppailussaan. Mustinkin voimat olivat lopussa, mutta kuollessaankin riippui se hampaineen isäntänsä kurkussa, isäntänsä, joka oli sen hyljännyt ratkaisevana hetkenä taistelussaan karhun kanssa.

KANANPOIKIA

MYYTÄVÄNÄ

50 kpl. huhtik. kananpoik. à 1.25
100 kpl. toukok. kananpoik. à 1.00
20 kpl. B.R. hens 1.50
600 munan hautomakone myydään $45.00
3 mailia Conistonin tien varrella, vasemmalla puolen Conistonin tietä.

KIITOS

Lausumme sydämelliset kiitoksemme Fort Williamin S. J. osastolle, sen näyttelijöille ja yleisölle siitä yllättävästä myötätunnosta joka tuli osaksemme jäähyväisnäytännössämme.

Sudbury 14. 8. —30.
Taisteluterv. Teidän
Aino Turunen ja Wäinö Kääriäinen

MYYTÄVÄNÄ

poismuuton takia
HYVÄ RUOKA- JA RUUMINKIHAUSSI
hyvällä paikalla. Pikaisesti vastatkaa Vapauteen.
(LM)

Poortihaussin kalusto myytävänä

ja haussi vuokrattavana. Sijaitsee poliisiaseman vastapäätä.

Beech St. 2. Sudbury, Ont.

Northern Baking Co.

Ruoka-, kahvi- ja teeleipää, korppuja y.m. alaan kuuluvia valmisteitamme suosittelemme. Palvelus nopea ja huolellinen.

Phone 1031
Box 1613, Sudbury, Ont.

MYYTÄVÄNÄ

Pois muuton takia myydään boordinghoussin kalusto.

Huoneet voi vuokrata samasta paikasta.

JACK LEHTO,
27 Evans Road, Copper Cliff, Ont.

HUOMATKAA!

Täten saan ilmoittaa, että olen avannut suomalaisen jalkine korjaamon. Otan vastaan kaikkea jalkinealaan kuuluvaa työtä. Hinnat halvat.

A. IIVONEN,
Suomalainen suutari.
337 Regent St., Sudbury, Ont.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:
Consulate General of Finland
1410 Stanley Street, Montreal.
Room 918
(Corner St. Catharine and Stanley

AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli.

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki, 819 Bay St., Toronto Ont. — H. P. Albert Hermanson 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L, Copper Cliff, Ont. — Charles E. Magnusson, 54 Dock St., Saint John, N.B — G. W. Törnroos, 551 Howe St. Vancouver, B.C.

Hiuksen Lähtö

Resepti No: 750, estää hiuksen lähteminen, se estää pääkehnä ja kutkelma. Lähetetään postimaksuineen $1.00 hinnalla.

Osote: P. A. Lignell Co., Superior, Wis.

Kirjanpitäjä

Halutaan saada Nolalun Osuuskauppaan, mies tai nainen. Täytyy olla kykenevä hoitamaan kirjanpidon ja liikekirjevaihdon, sekä auttaa myöskin väliajoilla myynnissä.

Hakemukset todistuksineen ja palkkavaatimuksineen on tehtävä ennen t.k. 30 p:ää. Osotteella:

THE FARMERS' MERCANTILE ASSOCIATION LTD.
Johtokunta.
Nolalu, P. A. D., Ont.

HUOM.! HUOM.!

OLEN alkanut suorittamaan Pukujen puhdistamista ja silittämistä kotonani 391 Melvin Ave. Joten ne jotka haluavat puhdistuttaa pukunsa, voivat kääntyä luottamuksella puoleeni, sillä työ tehdään huolellisesti ja nopeaan. Puvut haetaan kotoa, kun soittaa puhelimella 652.

HELMI MYLLYNEN
Sudbury, Ont.

MYYTÄVÄNÄ

Sairauden tähden myyn kauniin kotini, kohtuhinnalla. 10 huonetta ja kylpyhuone. Tiili päällys. Kaikki mukavuudet.

455 Bessie St.
Sudbury, Ont. (KP)

Tohtori H. Koljonen

Box 1176 — Sudbury, Ont.
Puhelimet:
Asunto 1773 — Konttori 1588

Timminsin työläisten uusi tilava ajanmukainen osuusruokala

Ruokaa saatavana aterioittain, päivittäin sekä viikottain. Asuntoja myöskin vuokrataan lyhemmäksi sekä pitemmäksi aikaa.

TIMMINSIN TYÖLÄISTEN OSUUSRUOKALA
49—3rd Ave., Timmins, Ont.

HYVIÄ KALUSTETTUJA HUONEITA
miehille, naisille ja perheille saatavana
Hilda Nurmella
279 Simcoe St., Toronto, Ont.
Kenkiä korjausta otetaan vastaan samassa paikassa.

HUOM.!

On edullista korjauttaa kenkänne

J. NUOLIKOSKELLA
346 Antwerp Ave. (Kittilänmäellä)
Sudbury, Ont.

MAITOTALOUS

vuokrattavana

Kysykää lähemmin

E. J. OJALA
Farmilla tai Box 1629,
Sudbury, Ont. (TP)

J. A. PIRNEKSEN RÄÄTÄLINLIIKE

11 Bruce Ave., Box 179
South Porcupine — Ontario

Kaikenlaatuista räätälinalaan kuuluvaa työtä tehdään. Hyvä työ ja halvat hinnat. (P

A. NIEMI,

Tähtikaupan yläkerrassa
Tel. 499 — Box 2034 — Sudbury
Valokuvaustyötä kaikesta lajista. Suurennuksia ja raamia.

COOPER & BRODIE

Lakimiehet sekä asioitsijat
HURON CHAMBERS
SUDBURY — ONTARIO

Kaksi hyvää ruumiillisen kulttuurin kirjaa

VIISI MINUUTTIA PÄIVÄSSÄ

J. P. Muller, hinta 75c.

"15 minuuttia päivässä terveyden ja kauneuden hyväksi." "Terveelle voiman säilyttämiseksi ja kummallekin sukupuolelle ruumiillisen valmennuksen parhaimmaksi perustaksi". 50 kuvaa ja 4 kuvasarjaa.

JÄRJESTELMÄNI NAISILLE

J. P. Muller, hinta 75c.

Terveyden vahvistamisen sekä kauneuden hankkimisen ja säilyttämisen opas. 109 tekstikuvaa sekä kaikki eri liikkeet järjestyksensä mukaisesti esittävällä taululolla.

"Päivä päivältä on tultu yhä selvemmin huomaamaan, että todellinen naiskauneus on saavutettavissa ja ylläpidettävissä ainoastaan tieteellisin ja järkiperäisin ruumiinharjoituksin." ". . . kauniin naisen valta on rajaton."

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS,
P. O. BOX 69 — SUDBURY, ONT.

Gerald A. Foot

PALOVAKUUTUKSIA, KIINTEIMISTÖ- JA KIINNITYSLAINOJA

Hyvä tonttivalikoima, valo, vesi sekä likaviemärit, $300 — helpoilla ehdoilla.
Käykää katsomassa kotien rakennussuunnitelmia

GERALD A. FOOT
PUHELIN 936 — MACKEY BLOCK — SUDBURY,

VARMA, NOPEA A[illegible] REUMATISMI[illegible]
hermotaudille,
lannetaudille,
hermotulehdukselle

Hankkikaa 50c tai $1.00 Templeton's Reumatic teidän kauppiaaltanne täkää 10c runsasta varten. Templetons, 122 W., Toronto 2, Ont.

TEMPLETON'S RHEUMATIC CAPS

HJALMAR PAJU — Montre[al]

Sattuneesta syystä

saan täten arv. yleisölle ja ostajapiirilleni ilmoittaa, että edelleen omistan ja ylläpidän Montrealissa "Scandinavian Dining Room"-nimisen ravintolan sekä "Scandinavian Grocery" nimisen sekatavarakaupan. Ravintolassani saa aina hyvää malaista ruokaa sekä hyvää kahvia, tupakkaa jne. ja varasekatavarakaupassa on kuten ennenkin hyvin-lajiteltu.

Kunnioittaen:

HJALMAR PAJU

Scandinavian Dining Room.
979 St. Antoine Street.

Scandinavian Grocery Store.
967 St. Antoine St.

MONTREAL. QUE.

TORONTON KULUTTAJAT

Käyttäkää ainoastaan oman liikkeenne tuotteita.

Toronton Työväen Osuusliike valmistaa kaikkia leipomoalaan kuuluvia tavaroita. Merkkipäivä- y.m. tilaukset suoritetaan huolella.

TORONTO WORKERS CO-OPERATIVE
448 Queen St. W. — Puh. Trinity 280[illegible]

French Line
Compagnie Générale Transatlantique
HAVRE
FROM COVERED PIER to COVERED PIER

VALTAMEREN POIKKI 6 PÄIVÄSSÄ

Erinomaiset cabin mukavuudet kaikille luokille uudella ILE DE FRANCE-jättiläisellä, valtavalla PARIS'illa tahi komealla FRANCE'lla.

TOISEN LUOKAN edut tarjovat matkalla suurempaa mukavuutta kuin suurimmat linjat muutama vuosi sitten olivat huomatuimmille matkustajilleen tilaisuudessa antamaan.

KOLMANNEN LUOKAN matkustajat saavat nauttia Ranskan linjalla yksityiselämän eduista eristetyissä hyteissään, avarilla kävelykansilla, suurissa ruokasaleissa ja huvitteluhuoneissa.

Säännölliset [illegible] vuorot NEW YORKISTA
"Paris"
Elok. 16 p. klo 1[illegible]
Syysk. 1 p. klo [illegible]
"France"
Elok. 20 p. klo [illegible]
Syysk. 5 p. klo [illegible]
"Ile De France"
Elok. 27 p. klo 12[illegible]
Syysk. 12 p. klo 12[illegible]

Lähempiä tietoja antaa lähin asiamiehemme tahi 348 Main Street, Winnipeg, [illegible] 53 Richmond Street W, Toronto, [illegible] Huom. Oma konttori Suomessa [illegible] kan Amerikan Linja, Helsinki, Aleksanterinkatu 19.

French Line

Oletteko heikko ja hermostunut?

Ruumiiseen jääneet myrkyt alentavat ruumiin elintoimintakykyä ja kasvattavat tauteja ja kurjuutta. Antakaa Nuga-Tonen vapauttaa ruumiinne näistä tauteja-aiheuttavista aineista ja ruokahalunne tulee olemaan parempi, rianne nautintorikkaammat ja ruokanne sulaa pommin, hätä vatsasta ja suolistosta häviää, nuais- ja rakkoärtyneisyys lakkaavat, virkistävä uni saapuu teille yöllä, teidän hermo- ja lihas-[illegible] ne saa uutta voimaa ja enerkiaa, ja elämä teille suloisempi merkitys.

Nuga-Tone hellävaroin ja kokonaan puhdistaa ruumiin sitä jäytävistä myrkyistä. Se [illegible] telee vatsaa ja suolistoa ja voittaa [illegible] karaisee ja voimistuttaa ruumiin ja [illegible] koko olemuksen uuvuttavia häiriöitä [illegible]

Nuga-Tonea myyvät kaikki rohdoskauppiaat. Jos ei rohdoskauppiaallanne sitä ole, pyytäkää häntä tilaamaan sitä tukkurohdoskauppiaalta.

Nuga-Tone Rakentaa Parempaa Terveyttä

MATKAILIJAKOTI!

Siistejä huoneita saatavana.

EMIL JOHNSON
78 Edmond Lane
SUDBURY — ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 532

F. C. Frace[illegible]

HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
Vastapäätä Cochranen kauppaa
Phone 157
SUDBURY, ONTARIO
HUOM.! Suomalainen [illegible] tyttö.